

Gjerstad kommune

Handlingsprogram 2017-2020

Årsplan 2017

Vedtatt i kommunestyret 15.12.2016

Innhold

1.0 INNLEDNING.....	3
2.0 KOMMUNEPLANENS FØRINGER.....	6
2.1 Omsorg og Helse	6
2.2 Oppvekst og utdanning.....	7
2.3 Senterutvikling.....	8
2.4 Befolkningsutvikling.....	8
2.5 Arbeid med kommunal planstrategi	9
3.0 FAGOMRÅDER DIREKTE UNDER RÅDMANNEN.....	10
3.1 Barnehagemyndighet og skoleeier	10
3.2 Samfunnsmedisin.....	10
3.3 Samfunnssikkerhet og beredskap	11
4.0 KOMMUNEORGANISASJON.....	12
4.1 Personalarbeid, arbeidsgiverpolitikk og utviklingsarbeid	12
4.2 Likestilling og mangfold	12
4.3 HMS-arbeid	12
4.4 Lønnsforhandlinger	13
4.5 IKT/telefoni	13
5.0 ØKONOMISKE RAMMEBETINGELSER	13
5.1 Innledning.....	13
5.2 Generelle rammebetingelser	14
5.2.1 Statsbudsjettet.....	14
5.2.2 Befolkningsutvikling	14
5.3 Gjerstad kommunes økonomiske situasjon.....	14
5.4 Disposisjonsfond	15
5.5 Driftsbudsjett og rammer til enhetene	15
6.0 INVESTERINGSPROGRAMMET	17
7.0 DRIFTSDEL.....	18
7.1 Resultatenhetenes 4- og 1-årsplaner.....	18
7.1.1 Administrasjonsenheten	18
7.1.2 Politisk virksomhet.....	20
7.1.3 Enhet for skole.....	20
7.1.4 Visedal barnehage.....	25
7.1.5 Enhet for Pleie- og omsorg	28
7.1.6 NAV Gjerstad.....	30
7.1.7 Familiehuset	31
7.1.8 Samfunnsenheten	34
7.1.10 Barnevernstjenesten Øst i Agder	41
7.1.11 Gjerstad kirkelige fellesråd.....	43

8.0	VEDLEGG.....	45
	Vedlegg 1 Barnehage – betalingssatser 2017	45
	Vedlegg 2 SFO for Gjerstad- og Fiane skole – betalingssatser 2017.....	45
	Vedlegg 3 Pleie- og omsorg – betalingssatser 2017	46
	Vedlegg 4 Gebyrer/leiepriser/tomtekostnader i Gjerstad kommune 2017	47

1.0 INNLEDNING

Rådmannen legger med dette frem forslag til handlingsprogram 2017 – 2020 og budsjett 2017.

Gjerstad kommune skal forvalte fellesskapets ressurser til beste for innbyggerne og bidrar hver dag til å løse viktige samfunnsoppgaver. Innbyggerne skal få så gode tjenester som mulig innenfor de rammene kommunen har.

Handlingsprogram 2017 - 2020 og Årsplan 2017 legger de økonomiske rammene for Gjerstad kommunes drift og virksomhet de neste 4 årene. Dokumentet inneholder budsjett for 2017 og handlingsprogram til og med 2020. Kommunens forventede totale inntekter og utgifter for disse årene vises i budsjettskjema 1A.

De enkelte enhetenes rammebudsjetter for perioden 2017 – 2020 går fram av budsjettskjema 1B. Dette er nettorammer, som viser hvilke beløp enhetene får tildelt av de frie inntektene når egne inntekter er trukket fra.

Investeringsprogrammet med investeringsbudsjett for 4 år framover, viser vedtatte og planlagte tiltak, samt nødvendig lånebehov.

Utfordringer

Gjerstad kommune har en meget stram kommuneøkonomi som krever stødig styring og effektiv ressursutnyttelse, dette vil bare bli enda tydeligere i årene fremover. Det nye inntektssystemet for kommunene, som ble vedtatt i Stortinget med virkning fra 2017, slår sterkt negativt ut for små kommuner. Gjerstad kommune tok ansvar i kommunereformprosessen og prøvde å få frem avtaler om ny kommunestruktur, men alle alternativ strandet før de kom til behandling i kommunestyret fordi de andre partene trakk seg ut. Gjerstad kommune har et enstemmig kommunestyrevedtak fra juni 2016 på at kommunen er åpen for å vurdere forslag om sammenslåing med kommuner rundt oss, og at Gjerstad kommune må anses som "ufrivillig liten". At Gjerstad kommune er "ufrivillig liten" støttes av Fylkesmannen i rapport som er sendt departementet, men dessverre inneholdt statsbudsjettet for 2017 ingen kompensasjon for inntektstap til disse kommunene, slik det var lovet i forutsetningene i kommunereformprosessen. I statsbudsjettet for 2017 gis noen utydelige signaler om at man skal komme tilbake til spørsmålet om kompensasjon for inntektstap i revidert nasjonalbudsjett til våren.

Kommunen må ha enda sterkere fokus på effektivitet og nye løsninger innenfor tjenesteområdene, samtidig som kommunens attraksjonskraft skal styrkes.

I tillegg til problemstillingene rundt det nye inntektssystemet har Gjerstad kommune noen andre klare utfordringer som i sterk grad påvirker driftsbudsjettet vårt, nå og i fremtiden.

Befolkningstallet i Gjerstad kommune er stort sett stabilt, men med en stadig eldre befolkning. Det vil derfor være viktig for kommunen å tiltrekke seg yngre familier.

Antall innbyggere under 16 år har gått tilbake med 50 personer siden 2010. Det betyr at barnetallet synker, noe som i seg selv er negativt. Samtidig er det denne aldersgruppa, sammen med de aller eldste, som gir størst uttelling i beregningsnøkkelen for folketallet i det statlige rammetilskuddet.

Frem til 2020 og 2025 øker antall eldre mellom 70 og 79 år med ca. 47 %. Dette utgjør ca. 80 personer i Gjerstad. Den fremtidige demografiske utfordringen betyr at kommunen må håndtere en stor økning i antall mennesker som har behov for pleie- og omsorgstjenester, samtidig som antall personer i yrkesaktiv alder blir færre. Befolkningsutviklingen de neste 10 – 20 årene viser at flere må ta ansvar for eget liv. De kommunale tjenestene må bidra til at det skjer en dreining fra passiv hjelp til aktiv mestring. Spørsmålet må være; "hva er viktig for deg?" istedenfor å "fortelle" brukeren hva den trenger. På den måten er målet å jobbe seg bort fra den passive mottakerrollen.

Fremtidige helse- og omsorgstjenester må gis på en annen måte enn i dag. Gjennom å tilrettelegge for mestring av sykdom og nedsatt funksjonsevne, er målet å sikre den enkeltes mulighet til å leve og bo selvstendig i egen bolig.

Økonomiske utfordringer krever tøffe omstillingsprosesser. Innenfor flere av kommunens tjenesteområder må det i enda større grad legges vekt på innovasjon og utvikling av tjenestene. Det betyr å tenke enda mer helhetlig, ta i bruk ny teknologi og jobbe enda smartere.

Kommunen må i vesentlig større grad enn tidligere jakte etter effektive løsninger, søke ny kunnskap og innovative tiltak i samarbeid med andre samfunnsaktører.

Prioriteringer

Arbeidet med å få handlingsprogram og årsplan for 2017 i balanse har vært særdeles krevende. Den økonomiske rammen som kommunen må forholde seg til blitt enda trangere, og disponible midler til fordeling på drift og tjenester er reelt sett mindre enn tidligere. Samtidig blir oppgavene kommunen skal utføre stadig flere, og tjenestene øker i kompleksitet, omfang og kostnad. Både overordnede myndigheter og innbyggerne gir uttrykk for økte krav og forventninger til kommunen.

Handlingsprogrammet for perioden 2017 til 2020 inneholder mange vesentlige satsinger som direkte og indirekte har stor betydning for innbyggere i alle aldre i Gjerstad kommune. Prioriteringene som er foretatt er vanskelige og det er gode tiltak som det ikke er funnet rom for i handlingsprogramperioden. Tiltakene er prioritert blant annet ut ifra følgende kriterier:

- 1) Tiltaket er en oppfølging av et gjeldende politisk vedtak
- 2) Tiltaket har en forebyggende effekt
- 3) Tiltaket har en positiv økonomisk effekt.

Det har ellers vært et overordnet mål å redusere antall tiltak med økonomisk konsekvens.

Større grep som vi vil arbeide med i 4-årsperioden, er endring i skolestrukturen som vil gi en årlig innsparing i driften og samtidig bidra til ytterligere samling av arbeidet med kvalitetsutvikling i skolen.

Kommuneplanen er det overordnede og langsiktige styringsdokumentet som legger føringer også for handlingsprogram og årsplan. Kapittel 2 i handlingsprogrammet viser hvilke tiltak og prioriteringer som blir gjort for å følge opp hovedmålene. Dette konkretiseres i handlingsprogram og årsplan for den enkelte enhet. Hver enhet har satt opp sine egne mål for virksomheten. Dette er nærmere beskrevet under kapittel 7. Driftsdel, der de enkelte enhetene blir omtalt. Det er et mål å forvalte og utvikle de kommunale ressursene slik at innbyggerne opplever best mulig kvalitet på tjenestene. I vår økonomiske situasjon kan likevel kvalitetsmålene "kollidere" med for lite ressurser og trange rammer i enhetene.

Kommunen har satset bevisst på tverrfaglig samarbeid, forebyggende arbeid og tidlig innsats overfor barn, unge og utsatte grupper. Det meste av tilgjengelige ressurser må først og fremst brukes til å utføre lovpålagte tjenester, og ellers gi et best mulig løpende tilbud innen de ulike tjenesteområdene. Likevel vil kommunen prioritere å følge opp tidlig innsats, folkehelse og forebygging innenfor tilgjengelige ressurser.

Næringsutvikling er et prioritert område i Gjerstad kommune. Vi må ytterligere mobilisere administrasjon, politikere og lokalsamfunnet for å finne gode løsninger i fellesskap for å få folk til å bo og etablere seg i vår kommune og utvikle nye arbeidsplasser.

De ansatte er kommunens viktigste ressurs for å gjennomføre vedtak og yte gode tjenester. I en periode med presset økonomi og endringer i tjenestene, er det særlig viktig å ta vare på medarbeiderne, og arbeide for et godt arbeidsmiljø. Da kan vi også beholde verdifull kompetanse og erfaring. Dette arbeidet ønsker vi å prioritere sammen med de utfordringene som er knyttet til rekruttering innen en del fagområder. For å lykkes er vi avhengige av godt lederskap og ikke minst godt medarbeiderskap – medarbeidere som ønsker å være delaktige i utvikling, ta ansvar og vise initiativ.

Interkommunalt samarbeid kan være et godt svar på stadig økende krav om spesialiserte tjenester og mer faglig kompetanse. Gjerstad kommune er i dag med i slike samarbeider på mange områder, og vil fortsatt satse på samarbeid med andre kommuner når vi ser at det er hensiktsmessig, og for å kunne gi våre innbyggere det tjenestetilbudet de har krav på. I 2015 ble Gjerstad med i det interkommunale samarbeidet innen PPT. Gjerstad kommune er vertskommune for det interkommunale barnevernssamarbeidet, Barneverntjenesten Øst i Agder, som er lokalisert på Brokelandsheia.

Gjerstad kommune arbeider kontinuerlig med å effektivisere driften og har gjennomført betydelige innsparingstiltak de siste årene. Effektiviseringsarbeidet i kommunen må fortsette løpende innen alle områder og enheter. Dette vil være en nødvendig og prioritert satsing i 2017 og i årene fremover for å utvikle kommunen til en bedre og mer effektiv organisasjon. Vi skal aktivt og kontinuerlig lete etter nye løsninger og muligheter for å drifte kommunens tjenester bedre og billigere. Gjerstad kommune vil delta i relevante læringsnettverk og utviklingstiltak som igangsettes av andre myndigheter, når det kan sannsynliggjøres fremtidig effekt som forsvaret ressursbruken. Det er viktig å studere hva andre kommuner gjør som er gode

på sine felt. Rådmannen vil legge til rette for å fortsette utviklingen av enda bedre samarbeid mellom enheter og videreutvikle en lederkultur i Gjerstad kommune som vektlegger løsningsfokus, kreativitet og helhetstenkning.

God dialog og godt samvirke mellom administrasjon og politikere er avgjørende for å få satt vedtak og beslutninger ut i livet.

Investeringer

Det er nødvendig at Gjerstad kommune legger opp til en svært bevisst investeringspolitikk i planperioden.

Rådmannen legger vekt på å foreslå investeringer som bidrar til at kommunen får lavere fremtidige driftsutgifter eller høyere inntekter, i slike tilfelle vil det selvfølgelig være lønnsomt med nye låneopptak.

Rådmannen foreslår å prioritere utvikling av boligområder, både i øvrebygda og på Brokelandsheia, for å legge til rette for tilflytting og befolkningsøkning. Konkret prioritering av hvor og i hvilket omfang man bør tilrettelegge for nye boligområder, vil foretas når ad hoc utvalget for boligområdeutvikling som ble nedsatt høsten 2016 er kommet med sine anbefalinger.

Et konkret eksempel på investeringer som bidrar til lavere fremtidige driftsutgifter er kjøp eller bygging av boliger med fleksible løsninger som kan benyttes til omsorgsboliger eller til å dekke etterspørsel etter andre kommunale boligtilbud. Å drive forebyggende virksomhet ved å legge til rette for hverdagsmestring slik at flere eldre kan bo i egen, egnet bolig med hjelpemidler og tilsyn uten å trenge plass på institusjon, vil være viktig fremover for å møte de demografiske utfordringene.

Likeledes har rådmannen foreslått jevnlige investeringer i velferdsteknologiske løsninger fremover. Vi må ha tett samarbeid med de andre kommunene i Østre Agder på dette området så Gjerstad kommune ikke kommer på etterskudd når slike løsninger er utprøvd og tas i bruk i større utstrekning.

I tillegg til dette har rådmannen ønsket å investere i beredskapstiltak samt tiltak som følge av innspill fra vernerundene.

Helt nødvendige VA-investeringer er også lagt inn i investeringsprogrammet.

Veien videre

For å holde driften i økonomisk balanse fordres stor grad av nøkternhet og ansvarlighet både fra administrativ ledelse og politiske beslutningstakere. Reduksjoner i rammene til drift er påkrevet etter noen år med svake økonomiske resultater, kombinert med endringer i inntektssystemet hvor småkommuner kommer mye dårligere ut enn tidligere.

Rådmannen foreslår økning av eiendomsskatten med to promille for neste år, til 6,5 promille, dette er i samsvar med gjeldende handlingsprogram vedtatt i desember 2015. Det er ellers verdt å merke seg at uten eiendomsskatt ville kommunens økonomiske utfordringer vært vesentlig større, med tilsvarende større problemer med å få til et forsvarlig tjenestetilbud. I 2017 vil eiendomsskatten gi 10,725 millioner kroner i inntekt med rådmannens foreslåtte skattesats på 6,5 promille.

70 millioner kroner av vår langsiktige gjeld er bundet i fastrentelån, til 4,08 % til 2022. Det andre langsiktige lånet på 130 mill. ble i 2016 vedtatt bundet i fastrentelån i 5 år, til 1,80 %. Det gir forutsigbarhet, siden renteutviklingen de nærmeste årene ikke vil være noen usikkerhetsfaktor i driftsbudsjettet. Det må likevel nevnes at det hittil har gitt oss høyere årlige lånekostnader.

Det er anbefalt at kommunene bør legge opp til et driftsnivå som gir 1,75 % i overskudd på driftsbudsjettet for å ha en sunn og forutsigbar økonomi, men det har ikke vært mulig å finne rom for dette i 2017. Etter rådmannens oppfatning er det viktig i årene fremover å tilpasse driften for å ha et handlingsrom til prioriteringer og å sette av reserver for å sikre et fortsatt godt tjenestetilbud i fremtiden.

Gjerstad kommunes økonomi er ytterst stram, og kommunen vil måtte håndtere store utfordringer når det gjelder tjenestetilbud og økonomi både i 2017 og videre utover i planperioden. Til tross for det, er rådmannen overbevist om at vi skal mestre utfordringen med å tilpasse tjenestetilbudet til de økonomiske forutsetningene vi har, og at det framlagte forslaget vil gi grunnlag for fortsatt å kunne levere tilfredsstillende tjenester til innbyggerne våre.

2.0 KOMMUNEPLANENS FØRINGER

I henhold til gjeldende kommuneplan har Gjerstad kommune fire hovedfokusområder:

- Omsorg og helse
- Oppvekst og utdanning
- Senterutvikling
- Befolkningsutvikling

Begrunnelsen er å bedre levekårene for alle i Gjerstad og legge grunnlaget for en sunn og god vekst i kommunen.

Kommunens visjon er: "Gjerstad kommune, best når det gjelder!" Visjonen skal gjenspeile en kommune som evner å stille opp og være der for lokalsamfunnet og befolkningen i krisetider, men også føre an i arbeidet med å skape grunnlag for bærekraftig utvikling og vekst i Gjerstad. Det skal være kvalitetsstempel på kommunens ytelser og resultater.

2.1 Omsorg og Helse

Gjerstad kommune bruker planen for helse og omsorg, som ble vedtatt i 2015, aktivt for å jobbe fokusert og tverrsektorielt med utvalgte viktige utfordringer innen omsorg og helse i årene fremover.

Planen omhandler fire hovedtemaer med underliggende emner:

- Folkehelse
 - o Livsstilarbeid
 - o Helsefremmende arbeid for barn og unge
 - o Helsefremmende arbeid for den voksne befolkningen
- Psykisk helse og rus
 - o Psykisk helsearbeid – forebygging og individuell oppfølging
 - o Rus og avhengighet – forebygging og individuell oppfølging
- Rehabilitering, aktivisering og omsorg
 - o Nødvendig helsehjelp og bistand i hjemmet
 - o Kvalitet og tjenesteutvikling
- Kompetanse og rekruttering

Hovedutfordringer

En av Gjerstads hovedutfordringer fremover er befolkningssammensetningen med økt andel av eldre over 67 år. En annen hovedutfordring handler om oppvekst- og levekårsforhold, slik som økonomiske forhold, boforhold, arbeidsplasser eller frafall i videregående skole. Andre utfordringer kan være fysisk eller sosialt miljø, med få sosiale møteplasser, lav organisasjonsdeltakelse, lav valgdeltakelse, mangel på fysisk aktivitet, eller bruk av tobakk og rusmidler.

Mål

Kommunen skal fokusere på tidlig innsats og forebygging (inkludert helsefremmende arbeid), folkehelsearbeid og samarbeid på tvers av fag og enheter, samtidig som en målrettet jobber med å bryte negative handlingsmønstre. I plandokumentet har de forskjellige fokusområdene fått definerte mål med flere tilhørende tiltak.

Prioritering, konkretisering og iverksetting av tiltakene fortsetter kontinuerlig. Rådmannens ledergruppe leder dette arbeidet. Avgjørende viktig for å lykkes med arbeidet er å ytterligere videreutvikle helhetstenkningen innad i kommunen, åpenhet for å ta i bruk nye metoder/virkemidler og deltakelse i læringsnettverk som for eksempel innen folkehelsearbeid.

2.2 Oppvekst og utdanning

2.2.1 Oppvekst

Plan for oppvekst og utdanning er vedtatt juni 2015, hvor det ble konkretisert at delmål og tiltak som iverksettes skal ivareta;

- Tidlig innsats, forebygging, folkehelsearbeid og samarbeid på tvers av fag og enheter.
- I tillegg settes det fokus på et målrettet arbeid for å bryte med negativ sosial arv.

Gjennom et enhetlig perspektiv på oppvekst og utdanning ønsker vi å legge til rette for gode oppvekstsvilkår og opplæringstilbud, for barn og unge, på formelle og uformelle opplæringsarenaer.

Utviklingen av oppvekst og utdanning i Gjerstad skal preges av fokus på folkehelse, tidlig innsats, overganger og at barn og unge i Gjerstad fullfører videregående opplæring.

- En aktiv brukerrolle og medvirkning
- Nettverksbygging og frivillighet
- Kunnskapsbasert praksis og kvalitet
- Innovasjon

Hovedutfordringer

Forskning viser at årsaken til frafallet i videregående skole starter allerede i barnehagen, ifølge professor Arne Holte ved Nasjonalt folkehelseinstitutt. Det vil derfor være nyttig å ha sterkt fokus på tidlig innsats i tillegg til å sette inn tiltak for å øke kvaliteten på tilbudet barna får.

Hovedtiltak

- Fremme helse, trivsel og læring gjennom tidlig innsats og utvikling.
- Barn og unge i Gjerstad får hjelp til utvikling av god selvfølelse, bedre selvbilde og ta ansvar for egne valg.
- Delta på program som er med på å gi fattige barn og unge mulighet til opplevelser på lik linje med barn på samme alder.
- Samarbeid med interesseorganisasjoner, frivillighetssentralen og lokale foreninger for bedre tilrettelegging.
- Vitenskapelig dokumentert ekstratiltak igangsettes ved behov.

2.2.2 Utdanning

Barnehage og skoleutvikling med fokus på tidlig innsats, skole - hjem samarbeid og lærende lokale nettverk vil være fokus for oppvekst de neste 4 årene.

Barn og unge i Gjerstad skal vokse opp i et godt psykososialt miljø, som legger grunnlag for bedre læringsmiljø og økt læringsutbytte. Trygge barn lærer best.

Hovedutfordringer

For å sikre at barn og unge i Gjerstad fullfører videregående opplæring er det behov for en sammenhengende oppvekst og utdanningsplan fra barnehage til videregående skole.

Hovedtiltak

- Tettere samarbeid mellom utdanningssektoren og næringslivet i kommunen.
- Systematisere og styrke skole-hjem samarbeidet, i samarbeid med familiehuset.
- Videreutvikle samarbeidsforum på tvers av enheter.
- Gjennom Realfagskommune prosjektet vil hele oppvekstsektoren øke sin kompetanse innenfor realfag.
- Elevundersøkelse og foreldreundersøkelse gjennomføres, samt brukes sammen med resultater fra nasjonale prøver for utvikling av skolen, og tilpassing av undervisningen (ved fornuftig og reflektert bruk av analyseverktøy).
- Jobbe strukturert for utvikling av god klasseledelse.
- Utvikling av relasjonskompetanse for unge og voksne.

2.3 Senterutvikling

I 2017 vil det bli utarbeidet en tydelig og praktisk rettet strategi for senter- og næringsutvikling.

Hovedmål

Kommunen skal legge til rette for en bærekraftig utvikling av og langsiktig vekst på Brokelandsheia som kommunesenter, med spesielt fokus på næringsutvikling og gode møteplasser, og Kirkebygda som lokalsenter, med fokus på god stedlig kvalitet.

Hovedtiltak

- Brokelandsheia som kommunesenter styrkes gjennom:
 - Bevisst arealdisponering i forhold til fortetting, gjenbruk og generell utforming av "landsbyen" ved E18.
 - Tilrettelegging for samlokalisering av handel, næringsvirksomhet, boliger, kulturaktiviteter og underholdning mv.
 - Gode møteplasser inne og ute som fremmer trivsel og helse.
 - Kontinuerlig justering og revisjon av handlings- og tiltaksplan i utviklingsplanen for Brokelandsheia.
 - Opprettholdelse og videreutvikling av Kirkebygda.

Disse punktene skal være førende for planer og vedtak for utviklingen i Gjerstad kommune sine to sentra.

- Næringsetablering bør til en viss grad styres for å sikre et levende sentrum med handel, offentlige tjenester, kulturaktiviteter og alt som hører med til et godt "landsbyliv".
- Komplimenterende næringsbedrifter bør oppsøkes og fristes til å etablere seg på Brokelandsheia.

2.4 Befolkningsutvikling

Gjerstad kommune har hatt et relativt stabilt folketall de siste 50 åra, med en tendens til svak nedgang de siste 10 årene. Østre Agder som helhet har hatt større økning i folketall enn landet for øvrig de siste årene. Grenland har også hatt økning i folketall. Gjerstad og Østregionen ligger altså mellom to områder som har vekst i folketall. Dette betyr at Gjerstad må ha fokus på å øke sin bostedsattraktivitet parallelt med at det jobbes med å øke næringsattraktiviteten.

Hovedmål

- Gjerstad kommune skal ha en netto befolkningsvekst i perioden der barnefamilier og yngre, arbeidsføre mennesker i alderen 20 – 55 år, utgjør grunnlaget for dette.
- Være en kommune med bosteds-, og næringsattraktivitet, i samspill med de andre kommunene i Østre Agder.
- Gjerstad kommune skal til enhver tid ha et godt og variert tilbud av boliger og boligtomter i tilknytning til både Brokelandsheia og Kirkebygda.
- Prioritere, og forsterke regionalt samarbeid for å skaffe flere arbeidsplasser i et felles arbeidsmarked – fortrinnsvis kompetansearbeidsplasser.
- Når det gjelder næringsutvikling skal Gjerstad kommune bidra til økt verdiskapning og vekst gjennom koordinering av offentlige og private interesser, samt bidra til et godt samarbeid regionalt, på tvers av kommunegrenser (jf. strategisk næringsplan for Østre Agder 2015-2020).
- Realisere Brokelandsheia som regionalt knutepunkt for vei og jernbane på Agder.
- Sikre at kommunens tjenester har god kvalitet og godt omdømme gjennom kompetente ledere og tjenesteytere, forutsigbarhet, effektivitet og samhandling.
- Befolkningen skal ha tilgang på et allsidig kultur- og aktivitetstilbud i kommunen og regionen.

Hovedtiltak

- Kontinuerlig arbeid med å gjøre kommunen til en interessant arbeidsplass i alle ledd og på alle nivå, slik at kommunen beholder og tiltrekker seg kompetente arbeidstakere.
- Gjerstad som bokommune må markedsføres og profileres aktivt gjennom sosiale media som har unge, yrkesaktive mennesker og familier med barn som målgruppe.
- Bevisst og gjennomtenkt identitetsforsterking og omdømmebygging i alt vi gjør.
- Ha konstant fokus på barnehage; trygge og kompetente voksenpersoner, tett foreldresamarbeid og gode rammer, og skole; god klasseledelse, lesetrykk, realfagssatsing og foreldresamarbeid.
- Sørge for kontinuitet i skolehelsetjenestens arbeid.
- Sette trykk på folkehelsearbeidet i kommunen, gjennom godt samarbeid internt i kommunen og med eksterne aktører.
- Generelt fokus på tverretattlig og tverrfaglig samarbeid der det er nødvendig.
- Planlegge og tilrettelegge gode, sentrumsnære og varierte boliger og boligområder.
- Tilrettelegge for og oppmuntre til tettere samarbeid mellom utdanning (bhg/skole) og lokalt og regionalt næringsliv.
- Regionale og lokale tiltak for å stimulere til opprettelse flere arbeidsplasser må ha høy prioritet og være godt forankret i kommunens politiske og administrative ledelse.
- Områdeplanen og utviklingsplanen for Brokelandsheia må brukes aktivt for å utvikle Stasjonsbyen i Østre Agder.
- Tilrettelegge gode næringsarealer og tiltrekke oss nyetablerere, med spesielt fokus på kompetansearbeidsplasser.
- Tilrettelegge for og oppmuntre til tettere samarbeid mellom landbruksnæring og annen næring, bl.a. for å skape gode synergieffekter.
- Justere og oppdatere kommunens strategisk næringsplan for å styrke og bygge opp under strategisk næringsplan for Østre Agder.
- Gjerstad kommune skal legge til rette for et allsidig kulturtilbud ved tett samarbeid med frivilligsentralen, menigheter, lag, og foreninger og nabokommunene.
- Gjerstad kommune skal bidra til at offentlige kulturmidler og spillemidler blir benyttet til anlegg og aktiviteter som er tilrettelagt og favner innbyggere i alle aldersgrupper, inkludert de som er funksjonshemmet, men med et spesielt fokus på barn og unge.

2.5 Arbeid med kommunal planstrategi

I ny plan og bygningslov som trådte i kraft 1. juli 2009 er det bestemmelser om hvordan kommunen skal organisere og følge opp sitt planansvar. Det nyvalgte kommunestyret skal senest ett år etter konstituering utarbeide og vedta kommunal planstrategi for inneværende kommunestyreperiode.

Planstrategien er ikke en plan, men et strategidokument som skal få frem den politiske prioriteringen av planbehovet i kommunestyreperioden, og om kommunale planer eventuelt skal helt eller delvis revideres.

Utgangspunktet for arbeidet er vedtatt kommuneplan for perioden 2011 til 2023 og alle planer som er knyttet opp mot denne.

Arbeidet med planstrategi gir kommunestyret mulighet til å gjøre strategiske valg for ønsket utvikling og legge til rette for en samlet vurdering av planbehovet tidlig i valgperioden.

Hovedfokus i inneværende planperiode er:

- Å bedre levekårene gjennom tidlig innsats på områdene oppvekst, utdanning, omsorg og helse.
- Godt omdømme og flere innbyggere gjennom å være attraktiv som bokommune og ha tjenester med kvalitet som er tilpasset innbyggernes behov.
- Nærings- industri- og senterutvikling knyttet til Brokelandsheia og regionen.

Det er utarbeidet en plan for helse og omsorg (HO-plan) og en plan for oppvekst og utdanning (OU-plan). Målene og tiltakene i disse planene skal vurderes prioritert på og jobbes med fremover.

I 2017 vil det bli utarbeidet en tydelig og praktisk rettet strategi for senter- og næringsutvikling som gjennomgående fokuserer på å bygge omdømme i alt vi gjør.

Forslag til ny kommunal planstrategi vil være ferdig utarbeidet ved årsskiftet. Det må i dette arbeidet gjøres vurderinger på om kommuneplanen skal revideres, eller evt. kun justeres i fireårsperioden. Det må også gjøres vurderinger på hvilke andre planer som eventuelt skal revideres, eller justeres i perioden.

3.0 FAGOMRÅDER DIREKTE UNDER RÅDMANNEN

3.1 Barnehagemyndighet og skoleeier

Gjerstad kommune vil fortsatt være en synlig, bevisst og ansvarlig barnehageeier, barnehagemyndighet og skoleeier, både administrativt og politisk.

Hovedmål:

Barnehagen og skolene i Gjerstad skal fremme mestring, læring og utvikling for alle.

Barnehage- og skoleeier følger aktivt opp kvaliteten i barnehage/skole, og har klare og ambisiøse mål for barnehage/skole i utvikling.

Hovedtiltak:

- Gi veiledning, følge opp og videreformidle informasjon til enhetene.
- Rapporter og søknader innenfor forskjellige fagsystemer.
- Delta og bidra i interkommunale nettverk og andre møteforum.
- Ta initiativ til utviklende samarbeidstiltak innenfor aktuelle områder.
- Prosjektleder for realfagskommunen Gjerstad – barnehagen og skolene deltar.
- Etterse at enhetene arbeider med implementering og utvikling av overordnet strategi.
- Danne og følge opp lærende nettverk, deriblant tettere samarbeid mellom utdanningssektoren og næringslivet.
- Føre tilsyn med barnehagen – i samsvar med felles tilsynsplan for Nettverk Øst.
- Tilstandsrapporten videreutvikles og brukes som en av flere indikatorer for måloppnåelse i skolen.
-

3.2 Samfunnsmedisin

Gjerstad kommune har ansatt kommuneoverlege for å ivareta lovkrav innen visse samfunnsmedisinske områder. Hovedsatsningsområdene innen samfunnsmedisin i Gjerstad for de neste 4 årene er:

Miljørettet helsevern

- Kommunen skal jobbe for å ha oversikt over de faktorer i miljøet som påvirker befolkningens helse. Der det fremkommer forhold ved miljøet som kan ha negativ innvirkning på befolkningens eller enkeltpersoners helse, skal kommunen søke å iverksette tiltak som kan fjerne eller redusere den negative helseeffekten.
- Det skal spesifikt føres tilsyn med miljørettet helsevern i skoler og barnehager, for å sikre best mulig arbeidsmiljø for elever og barnehagebarn.

Smittevern

- Kommunen skal, ved hjelp av smittevernplan og konkret smittevernarbeid, jobbe for å redusere risiko for at Gjerstads befolkning blir smittet av farlige sykdommer.

Medisinskfaglig rådgivning

- Kommunen skal kunne gi råd i spørsmål med helsetilknytning både overfor kommunens innbyggere, og overfor egne kommunale organer.

Deltakelse i interkommunale fora

- Gjerstad kommune deltar i samfunnsmedisinsk faggruppe, som har rådgivende funksjon i helsepørsmål overfor alle kommunene i Østre Agder.

3.3 Samfunnssikkerhet og beredskap

Kommunen har et generelt og grunnleggende ansvar for ivaretagelse av befolkningens sikkerhet og trygghet innenfor sine geografiske områder. Gjerstad kommune har fokus på helhetlig og systematisk samfunnssikkerhets- og beredskapsarbeid, og skal sørge for at samfunnssikkerhets- og beredskapsmessige hensyn ivaretas i all planlegging, ikke minst etter plan- og bygningsloven.

Sivilbeskyttelsesloven danner utgangspunkt for den kommunale beredskapsplikt.

Kommunen skal ha en overordnet beredskapsplan som rulleres årlig. Overordnet risiko- og sårbarhetsanalyse (ROS) er nylig utarbeidet og ble vedtatt i kommunestyret i februar 2016, men kommunen vil likevel prioritere å gjennomgå noen ROS-analyser årlig med sikte på forbedringer.

Fylkesmannen fører tilsyn med kommunenes beredskapsarbeid. Gjennom merknader og anbefalinger etter tilsyn og deltakelse i beredskapsnettverk for østregionen får kommunen verdifulle innspill til kontinuerlige forbedringer.

Alle beredskapsplaner er lagret i internkontrollsystemet QM+ samt i krisestøttesystemet DSB-CIM. Dette gir god oversikt samtidig som det også fremgår når planene skal revideres

I juni 2016 ble det oppnevnt nytt kommunalt beredskapsråd, som består av ordfører, formannskapet, rådmann, noen enhetsledere, brannmester samt representanter for politiet, Heimevernet og Sivilforsvaret.

Hovedmål:

- Gjerstad kommune skal være godt forberedt for å kunne håndtere alle typer uønskede hendelser og kriser raskt og effektivt, dette ved oppdatert planverk og jevnlig øvelser.
- Gjerstad kommune skal til enhver tid ha tydelige og oppdaterte beredskapsplaner innenfor alle relevante felt, i tråd med gjeldende lover og forskrifter.
- Innholdet i planer og tiltakskort skal være kjent og øvd for de som har oppgaver innen beredskap og krisehåndtering.
- Kommunen skal ha gode rutiner for å sikre at innbyggerne blir ivaretatt ved eventuelle alvorlige hendelser, blir varslet hvis nødvendig og får den informasjonen de har bruk for til rett tid.
- Risiko- og sårbarhetsanalyser skal revideres jevnlig, slik at kommunen tidlig kan iverksette tiltak for å hindre at uønskede hendelser skjer.

Hovedtiltak:

- Kommunens overordnede beredskapsplan og kripeplaner innen hver enhet/tjeneste skal til enhver tid være oppdatert
- Alle som har en rolle i håndtering av kriser i kommunen skal øves i sine oppgaver minst en gang årlig
- Det skal gjennomføres øvelse/opplæring i bruk av krisestøtteverktøyet DSB-CIM og system for befolkningsvarsling (Varsling24) 2 ganger pr år for alle i kriseledelse og støttefunksjoner
- Kommunens beredskapsråd skal ha 2 årlige møter og fungerer som et hørings- og rådgivningsorgan
- Innarbeide skadeforebyggende/skadebegrensende tiltak i budsjett og handlingsplan
- Ivareta samfunnssikkerhets- og beredskapsmessige hensyn i all kommunal planlegging

4.0 KOMMUNEORGANISASJON

4.1 Personalarbeid, arbeidsgiverpolitikk og utviklingsarbeid

Forutsetning for kommunens visjon "Best når det gjelder" og målet om å sikre best mulig kvalitet på tjenestene, er avhengig av kommunens medarbeidere, deres kompetanse og vilje til innsats.

Gjerstad kommune skal ha en helhetlig personalpolitikk som gir gode arbeidsvilkår for alle ansatte. Gjennom personalpolitikken skal kommunen fremstå som en attraktiv arbeidsgiver hvor de ansatte føler seg verdsatt og tatt vare på og hvor fellesskapstanken dyrkes. Gjerstad kommune må vise at de setter pris på sine medarbeidere samtidig som det kan forventes at medarbeiderne tar ansvar og har vilje til samhandling og bidrar til et godt fellesskap.

4.2 Likestilling og mangfold

I Gjerstad kommune er det administrasjonsutvalget som fungerer som likestillingsutvalg og dermed har ansvar for å fremme likestilling og likeverd. Vern mot diskriminering i arbeidslivet er ivarettatt gjennom flere lover:

- Likestillingsloven forbyr diskriminering på grunn av kjønn, graviditet og foreldrepermisjon.
- Diskrimineringsloven forbyr diskriminering på grunn av etnisitet, nasjonal opprinnelse, avstamning, hudfarge, språk, religion og livssyn.
- Diskriminerings- og tilgjengelighetsloven forbyr diskriminering på grunn av nedsatt funksjonsevne. Loven stiller også krav om individuell tilrettelegging på arbeidsplassen.
- Arbeidsmiljøloven forbyr diskriminering på grunn av politisk syn, medlemskap i fagforening, seksuell orientering og alder.

Lovene har det til felles at de forbyr direkte og indirekte diskriminering, samt trakassering.

Diskrimineringsforbudet gjelder alle sider ved ansettelsesforholdet: Utlysing av stilling, ansettelse, omplassering, forfremmelse, opplæring og annen kompetanseutvikling, lønns- og arbeidsforhold, oppsigelse og avskjed.

Utfordringene i inkluderingsarbeidet er i stor grad knyttet til levekårsutfordringer generelt i kommunen med høy andel trygdede innbyggere, få med høyere utdanning m.m.

Rapportering om likestilling og mangfold legges frem som en del av den samlede årsmeldingen i kommunen. Gjerstad kommune stiller seg bak intensjonen og hovedmålene til Regional plan for likestilling, inkludering og mangfold på Agder – LIM-planen, og skal jobbe aktivt med tiltakene i handlingsprogrammet.

4.3 HMS-arbeid

"Gjerstad kommune skal ha et helsefremmende og inkluderende arbeidsmiljø der arbeidet i seg selv er helsefremmende, og der ingen blir utsatt for skader eller blir syke som følge av arbeidsmiljøet." (Målformulering vedtatt av kommunestyret).

For å oppnå fortsatt høyt jobbnærvær og trivsel på jobb, må Gjerstad kommune arbeide systematisk med arbeidsmiljøtiltak. Forpliktelsene som kommunen har som IA-bedrift følges opp i en egen avtale med NAV Arbeidslivssenter. Det legges vekt på systematisk og kontinuerlig arbeid med HMS. Ordningen med "Møteplassen" som er et månedlig tilbud til enhetsledere, tillitsvalgte, verneombud og saksbehandlere har fungert godt, og bør evalueres. Bedriftshelsetjenesten og arbeidslivssenteret møter fast sammen med IA-rådgiver. I Gjerstad kommune kjøres sykefraværssrapporter ut kvartalsvis, og enhetene rapporterer status i sin enhet med sine betraktninger om sykefraværet. Dette behandles i AMU og administrasjonsutvalget.

Rapporteringen er en del av tertialrapporten.

Kommunen har etablert web-basert HMS- og kvalitetssystem. QM+ er et avvikssystem med forhåndsdefinerte rapporteringslinjer. Via dette kan alle ansatte fortløpende sende melding om uønskede hendelser, men også forslag til tiltak som er positivt for arbeidsmiljøet. Vernerunder blir utført med påfølgende rapportering til Arbeidsmiljøutvalget og Administrasjonsutvalget.

Enhetene har tilbud om besøk på arbeidsplassen etter behov, og enkeltansatte kan kontakte bedriftshelsetjenesten og bli fulgt opp i dialogmøter mv. Bedriftshelsetjenesten har fokus på psykososialt arbeidsmiljø, har tilbud om funksjonsvurderinger, foretar kartlegging av arbeidsmiljø ved behov og gir råd og veiledning om fysisk arbeidsmiljø, ergonomi, konflikthåndtering mv.

Verneombudene med hovedverneombud i spissen har en viktig oppgave i HMS-arbeidet. De samles til minst to verneombudsmøter i løpet av året. På den årlige vernerunden har ombudene en sentral rolle sammen med enhetslederne. Det meste som kommer frem i vernerundene blir håndtert på den enkelte enhet, evt. i samarbeid med enhet for teknisk drift som har ansvar for det bygningsmessige. Tiltak med en kostnadsramme over kr. 100.000,- legges frem for kommunestyret for avgjørelse i budsjettmøtet sammen med godkjenning av HMS-plan for kommende år. Gjerstad kommune har et års-hjul for oppfølging av HMS.

4.4 Lønnsforhandlinger

Gjerstad kommunes avtaleverk har tre forhandlingshjemler:

- Kapittel 3 som omhandler kommunens toppledere, enhetsledere og andre ledere.
- Kapittel 5 som omhandler fagstillinger.
- Kapittel 4 som omhandler øvrige arbeidstakere.

I kapittel 3 og kapittel 5 skjer all lønnsdannelse lokalt. Disse kapitlene omfatter rundt 25 medarbeidere. I kapittel 4 skjer lønnsdannelsen dels sentralt, dels lokalt ved at de sentrale parter avsetter en ramme til lokale forhandlinger.

4.5 IKT/telefoni

IKT

Drift av IKT er et samarbeid mellom Gjerstad, Risør, Tvedestrand, Vegårshei og Åmli kommuner, og leveres fra Vegårshei kommune som en vertskommuneløsning kalt Den Digitale Østregionen (DDØ). Håndtering av Helpdesk og support er sentralisert. Formålet er å øke tilgjengeligheten samtidig som responstiden reduseres. Felles prosjekter og investeringer i nye løsninger håndteres av DDØ.

Telefoni/Mobiltelefoni

Gjerstad kommune har en fellesavtale sammen med 30 kommuner og 2 fylkeskommuner på fast telefoni og mobiltelefoni. Avtalen håndteres av Det Digitale Agder (DDA).

Kommunens hjemmeside/ansattportal

Gjerstad kommune har sin egen hjemmeside og ansattportal. På hjemmesiden finner innbyggere nyheter, informasjon og søknadskjemaer om kommunale tjenester. På ansattportalen finner ansatte nyheter, informasjon og søknadskjemaer. Oppdateringer skjer ved behov.

5.0 ØKONOMISKE RAMMEBETINGELSER

5.1 Innledning

I henhold til kommuneloven § 44 skal kommunestyret en gang i året vedta en rullerende økonomiplan som omfatter minst de fire neste budsjettårene. Økonomiplanen skal omfatte hele kommunens virksomhet og gi en realistisk oversikt over inntekter, utgifter og prioriterte oppgaver i planperioden. Kommunestyret skal selv vedta økonomiplanen og endringer i denne.

Videre heter det i kommuneloven §§ 45 og 46 at kommunestyret innen årets utgang skal vedta budsjettet for det kommende år. Årsbudsjettet er en bindende plan for kommunens midler og anvendelser av disse. Eventuelle senere endringer skal vedtas av kommunestyret.

Budsjettet må i følge kommuneloven være i balanse så vel i budsjettåret som i resten av økonomiplanperioden.

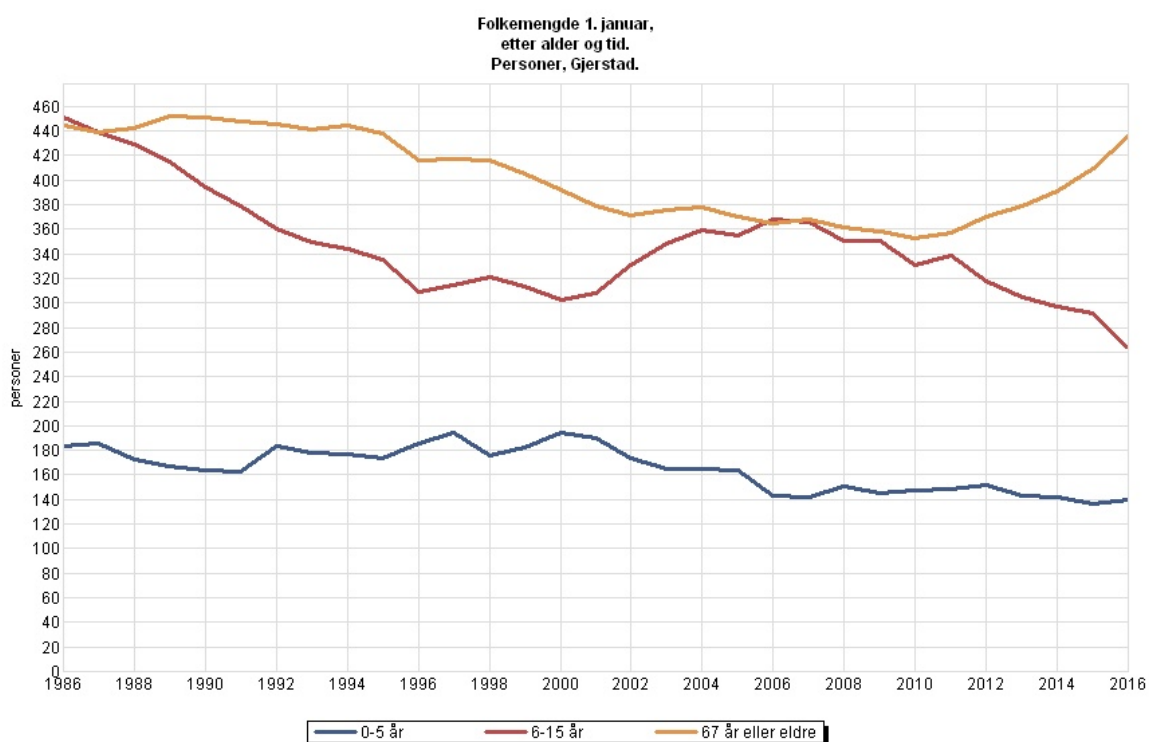
5.2 Generelle rammebetingelser

5.2.1 Statsbudsjettet

Gjerstad var dessverre også i år en av taperne i årets statsbudsjett, med en nominell vekst i frie inntekter på beskjedne 1,7 %. Regjeringen oppgir samtidig lønns- og prisveksten til å være 2,5 %, slik at kommunen reelt sett taper 0,8 % fra 2016 til 2017. I all hovedsak skyldes den dårlige utviklingen endringer i det kommunale inntektssystemet, hvor småkommuner i Sør-Norge kommer betydelig dårligere ut enn tidligere.

5.2.2 Befolkningsutvikling

Folketallet i Gjerstad har gjennom mange år ligget rundt 2 500, med ubetydelige endringer fra år til år. Befolkningssammensetningen har imidlertid endret seg radikalt de siste årene. Dette kan illustreres ved nedenstående grafer, som viser endring i antall innbyggere i henholdsvis barnehagealder og skolealder, samt personer over 67 år.

De store endringene i befolkningssammensetning vi har sett de senere årene vil nødvendigvis kreve endringer i kommunens tjenestetilbud, og omdisponering av ressurser mellom sektorer.

5.3 Gjerstad kommunes økonomiske situasjon

2015 ble avsluttet med et negativt netto driftsresultat på 6,5 mill, og i 2016 er det budsjettet et nesten like stort negativt resultat, 5,6 mill. Imidlertid har samtlige enheter gjennom budsjettprosessen for 2017 vist en imponerende omstillingsevne og -vilje, slik at det igjen har vært mulig å budsjettere med et positivt netto driftsresultat. Riktignok budsjetteres det et resultat betydelig lavere enn hva som anbefales, men vi kan likevel konstatere at vi er på riktig vei, og vil være godt rustet til å møte fremtidens utfordringer.

5.4 Disposisjonsfond

Kommunens generelle disposisjonsfond utgjorde kr 4 110 775 per 01.01.2016, etter disponering av mindreforbruk fra 2015. Det er vedtatt å bruke kr 5 605 000 av frie fondsmidler i 2016, slik at vi ved inngangen til 2017 vil ha en underdekning på kr 1 494 225. I tillegg vil et eventuelt regnskapsmessig merforbruk i 2016 måtte dekkes inn ved bruk av fondsmidler. På kort sikt unngår vi innmelding i ROBEK ved å hente underdekningen fra premieavviksfond, men dette vil nødvendigvis måtte dekkes inn i senere budsjettår. Premieavviksfondet utgjorde etter regnskapsvedtaket for 2015 eksakt det samme som akkumulert premieavvik, kr 30 103 930.

Økonomiplanen forutsetter at det i kommende 4-årsperiode avsettes relativt beskjedne beløp til disposisjonsfondet, og som tidligere nevnt vil underdekningen i premieavviksfondet måtte dekkes inn først. Ideelt sett burde det vært budsjettert avsetning til fondet hvert år for å følge fylkesmannens anbefaling for god kommuneøkonomi (netto driftsresultat på 1,75 %), men det har ikke vært mulig å finne rom for dette. Netto driftsresultat er i 2017 budsjettert til 0,42 %. Det vil følgelig være nødvendig med en særdeles stram budsjettstyring de kommende årene, da vi vil ha svært begrensede midler til å dekke opp eventuelle uforutsette utgifter.

5.5 Driftsbudsjett og rammer til enhetene

Sett under ett vil kommunens driftsnivå være noe lavere i 2017 enn i 2016. Fordelingen mellom sektorer er også endret, slik at den reelle nedgangen i rammetildeling varierer en del enhetene imellom.

Takstgrunnlaget for eiendomsskatt forutsettes å utgjøre kr 1 650 000 000 i hele planperioden.

For øvrig er følgende forutsetninger lagt til grunn:

	2017	2018	2019	2020
Rentesats p.t.	1,50 %	1,50 %	1,80 %	1,82 %
Samlet utbytte Agder Energi AS	600 000	600 000	600 000	600 000
Sats eiendomsskatt	6,50 ‰	7,00 ‰	7,00 ‰	7,00 ‰

Det er i budsjettet lagt til grunn at investeringene fordeler seg jevnt gjennom året, slik at vi kun får halvårseffekt av renten i investeringsåret. Hva avdrag angår, er det for alle aktivaklasser benyttet maksimal avdragstid i henhold til kommuneloven og regnskapsforskriften. Det er forutsatt av avdragene først begynner å løpe året etter at investeringen er foretatt.

I rammen for Politisk virksomhet inngår formannskapet's disposisjonskonto med kr 50 000 og ordførers disposisjonskonto med kr 20 000.

Det er i planperioden forutsatt en svært moderat lønnsutvikling, og det er hvert år i planperioden satt av kr 2 mill til dekning av 7/12 effekt av det enkelte års lønnsoppgjør. Dette gir rom for en lønnsvekst på om lag 2 %. Skulle lønnsveksten bli høyere enn dette, vil overskytende måtte dekkes innenfor enhetenes rammer.

Det er i budsjettskjema 1A og 1B benyttet 2017-kroner, beløpene er altså IKKE inflasjonsjustert.

Alle tall, både i 1A, 1B og investeringsprogrammet, er angitt i hele kr 1 000.

RAMMER TIL ENHETENE

BUDSJETTSKJEMA 1A							
		HANDLINGSPROGRAM-PERIODEN (2017-KR)					
		R-2015	B-2016	2017	2018	2019	2020
1	Skatt på inntekt og formue	-45 875	-45 992	-48 884	-48 884	-48 884	-48 884
2	Ordinært rammetilskudd	-96 003	-99 262	-100 979	-100 484	-99 962	-99 403
3	Skatt på eiendom	-7 694	-7 425	-10 725	-11 550	-11 550	-11 550
4	Andre direkte eller indirekte skatter	0	0	0	0	0	0
5	Andre generelle statstilskudd	-1 893	-1 811	-1 544	-1 393	-1 358	-1 322
	5.1 Rente- og avdragskompensasjon PLO		-1 284	-1 197	-1 182	-1 167	-1 152
	5.2 Investeringskomp. reform '97		-202	-117	0	0	0
	5.4 Rentekompensasjon skoleanlegg		-260	-185	-171	-156	-141
	5.5 Rentekompensasjon kirkebygg		-65	-45	-40	-35	-29
6	Sum frie disponible inntekter	-151 465	-154 490	-162 132	-162 311	-161 754	-161 159
7	Renteinntekter og utbytte	-7 361	-5 160	-4 740	-4 747	-4 862	-4 896
	7.1 Renter av bankinnskudd		-660	-600	-607	-722	-756
	7.2 Utbytte Agder Energi AS		-4 500	-4 140	-4 140	-4 140	-4 140
8	Renteutgifter, provisjoner og andre finansutg	9 330	8 511	6 659	7 160	7 955	8 097
	8.1 Fastrente 130 mill, 1,80 % til 09.09.2021		3 968	2 340	2 340	2 340	2 340
	8.2 Fastrente 70 mill, 4,08 % til 03.02.2022		2 856	2 856	2 856	2 856	2 856
	8.3 Renteutgifter på eksisterende gjeld (p.t.-rente)		1 353	1 200	988	931	684
	8.4 Renteutgifter på ny gjeld (p.t.-rente)		334	263	976	1 828	2 217
9	Avdrag på lån	13 361	14 035	14 139	15 290	16 782	18 317
	9.1 Avdrag på eksisterende gjeld		14 035	14 139	14 139	14 139	14 139
	9.2 Avdrag på ny gjeld		0	0	1 151	2 643	4 178
10	Netto finansinntekter/-utgifter	15 330	17 386	16 058	17 702	19 875	21 518
11	Til dekning av tidl. års regnskapsm. merforbruk	0	0	0	0	0	0
12	Til ubundne avsetninger (disposisjonsfond)	5 042		500		1 410	
13	Til bundne avsetninger						
14	Bruk av tidl. års regnskapsm. mindreforbruk	-5 042					
15	Bruk av ubundne avsetninger (disposisjonsfond)	-12 445	-5 550		-371		-129
16	Bruk av bundne avsetninger		0				
17	Netto avsetninger	-12 445	-5 550	500	-371	1 410	-129
18	Overført til investeringsregnskapet		0	0	0	0	0
19	Til fordeling drift	-148 580	-142 654	-145 575	-144 980	-140 470	-139 770
20	Sum fordelt til drift (enhetene/rammeområdene)	141 323	142 654	145 575	144 980	140 470	139 770
21	Merforbruk (+)/mindreforbruk (-)	-7 257	0	0	0	0	0

BUDSJETTSKJEMA 1B							
		HANDLINGSPROGRAM-PERIODEN (2017-KR)					
		R-2015	B-2016	2017	2018	2019	2020
100	Administrasjonsenheten	11 094	11 522	12 895	12 900	12 840	12 780
110	Politisk virksomhet	2 530	2 325	2 110	1 980	1 970	1 960
210	Skole	30 821	30 296	30 360	30 210	26 530	26 400
221	Visedal barnehage	12 047	13 375	13 560	13 490	13 420	13 350
310	Pleie og omsorg (310-319)	48 740	44 556	45 030	43 800	43 580	43 360
320	NAV	6 506	6 095	6 100	6 070	6 040	6 010
400	Familiehuset	15 402	9 801	8 880	9 710	9 660	9 610
450	Interkommunalt barnevern		38 648	39 900	39 700	39 500	39 300
500	Samfunnsenheten (500 og 600)	16 464	16 332	15 710	15 630	15 090	15 010
700	Tilskudd Kirkelig Fellesråd	1 175	1 200	1 200	1 190	1 180	1 170
704	Avsatt lønnsoppgjør	-3 902	2 500	2 000	2 000	2 000	2 000
706	Fellesinntekter / fellesutgifter	446	-34 221	-32 800	-32 790	-32 420	-32 250
	Herav refusjon barnevern			-34 553	-34 539	-34 168	-33 995
	Herav annet			1 753	1 749	1 748	1 745
707	Lærlinger		225	630	1 090	1 080	1 070
	Fordelt til drift	141 323	142 654	145 575	144 980	140 470	139 770

Enhetene står fritt til å omdisponere midler innenfor egen ramme, og ingen spesielle føringer er gitt.

6.0 INVESTERINGSPROGRAMMET

Berettiget MVA-kompensasjon	2017	2018	2019	2020
Beredskapstiltak	125	125	125	125
Lukking åpne brannavik	125			
Kommunehuset - Klimaanlegg	300	300		
Kommunehuset - Alternativ energikilde		125	2 000	
Kommunehuset - ENØK-systemer			400	
IKT - Lokale investeringer utenom DDØ	600	600	600	600
Kirke - Sanitæranlegg ans. / utvendig belysn. Almuestaua	800			
PLO - Kjøling Gjerstadheimen	500			
PLO - Overbygg hus 1 og 2	300			
PLO - Senger	120			
PLO - Vaskemaskiner		125		250
PLO - Velferdsteknologi	500	500	500	500
PLO - 4 oppvaskmaskiner			100	
PLO - Plentraktor	270			
Bibliotek - Etablering av meråpent bibliotek	300			
Brokelandsheia - Flytte skysstasjon	500			
Brokelandsheia - Tilrettelagt tursti, vest		600		
Brokelandsheia - Tursti / rasteplass		200		
Skole - Abel skole inkl. flerbrukshall	500	41 500	41 500	
Skole / barnehage - Solavskjerming Abel og Visedal	200			
Skole - Feieutstyr flisfyringsanlegg Abel		150		
Veier - Krattknuser	150			
Veier - Standardheving	1 200	1 200	1 200	1 200
Sum berettiget MVA-kompensasjon	6 490	45 425	46 425	2 675

Ikke berettiget MVA-kompensasjon	2017	2018	2019	2020
Boligfelt ørebygda	4 500			
Kjøp av bolig Brokelandsheia	1 790			
PLO - Bil dagtilbud	800			
Brokelandsheia - Kjøp av areal til boligformål	2 500	2 500		
Infrastruktur Glimmeråsen	4 500			
Utleieboliger - Kjøp / oppføring	5 000	5 000	5 000	5 000
Sum ikke berettiget MVA-kompensasjon	19 090	7 500	5 000	5 000

Vann / avløp (selvkostområdene)	2017	2018	2019	2020
Avkloakking Sundsmyra	1 000			
Fjerne / rive gamle vannbehandlingsanlegg		800	600	
IKT - Normatic	400			
Kommunalt avløpsnett	2 500	2 500		
Oppgradering vannledningsnett	400	400	400	400
Sum vann / avløp (selvkostområdene)	4 300	3 700	1 000	400

Salg av tomter	2017	2018	2019	2020
Salg næringstomter	-500	-500	-500	-500
Salg boligtomter	-600	-600	-600	-600
Sum salg av tomter	-1 100	-1 100	-1 100	-1 100

Annet	2017	2018	2019	2020
KLP - Egenkapitaltilskudd	600	600	600	600
Startlån	7 000	7 000	7 000	7 000
Sum annet	7 600	7 600	7 600	7 600

Oppsummering	2017	2018	2019	2020
Sum investeringer (inkl. egenkapital KLP)	30 480	57 225	53 025	8 675
Utlån (startlån)	7 000	7 000	7 000	7 000
Mottatt MVA-kompensasjon (avsettes ubundet inv.fond)	-1 298	-9 085	-9 285	-535
Sum salg av tomter / annet (avsettes ubundet inv.fond)	-1 100	-1 100	-1 100	-1 100
Avsetning ubundet inv.fond (tomter / MVA-komp.)	2 398	10 185	10 385	1 635
Sum bruk av ubundet investeringsfond (KLP)	-600	-600	-600	-600
Låneopptak til investeringer	-29 880	-56 625	-52 425	-8 075
Låneopptak til videreutlån (startlån)	-7 000	-7 000	-7 000	-7 000

7.0 DRIFTSDEL

7.1 Resultatenhetenes 4- og 1-årsplaner

7.1.1 Administrasjonsenheten

4-årsplan

Faktaopplysninger

Administrasjonsenheten er en stab-, støtte og utviklingsenhet for Gjerstad kommune som organisasjon. Hovedoppgavene er innenfor økonomi, regnskap, lønn, personal, pensjon, forsikring, innkjøp, arkiv, politisk sekretariat, post, ekspedisjon, sentralbord, informasjon, HMS/internkontroll, organisasjonsutvikling og IKT(DDØ). Enheten er støtteenhet for politiske beslutningsorgan, rådmannen og andre enheter.

Hovedutfordringer

De økonomiske rammene og flere års reduksjon av antall ansatte har ført til større arbeidspress og nedprioritering av flere viktige oppgaver. Bemanningen er så lav at det er svært vanskelig å opprettholde vanlig drift og god kvalitet på tjenesten. Overlappende kompetanse er vanskelig.

Administrasjonsenheten skal medvirke til gode og konstruktive prosesser knyttet til organisasjon- og tjenesteutvikling. Dette er en utfordring i en situasjon der kravet til tjenestene stadig endres når det gjelder ny teknologi, nye oppgaver og stramme økonomiske rammer.

Hovedtiltak

Administrasjonsenheten skal bidra til aktiv medvirkning og involvering av ansatte, tillitsvalgte, brukere og politikere gjennom ulike utvalg, i alle prosesser knyttet til endringer i økonomiske rammer, oppgaver og tjenestetilbud. Enheten må se på hvor mye den skal involveres i de enkelte prosesser fremover, og justere tjenestetilbudet etter bemanningen. Dette kan f.eks. gjelde arbeidsprosesser i forbindelse med ansettelser, permisjoner, HMS, åpningstider, møtevirksomhet osv.

Enheten skal ha et vedvarende fokus på reduksjon av sykefravær i nært samarbeid med bedriftshelsetjenesten og kommunens øvrige enheter.

Enheten skal bidra til videreutvikling av samarbeidet i regionen for å vurdere områder der man sammen kan sikre kvalitet og bedre ressursutnyttelse.

Enheten skal arbeide målbevisst med å skape et godt og utviklende arbeidsmiljø og medvirke til å videreutvikle en solid organisasjonskultur.

Mål

Medvirke til et godt arbeidsmiljø i hele organisasjonen.

Tiltak

- Bistå enhetene med arbeidsmiljøtiltak.
- Videreføre medarbeiderdagen med fortsatt fokus på arbeidsmiljø og utdeling av arbeidsmiljøpris.
- Gjennomføre lønnsforhandlinger i tråd med god forhandlingsskikk og i et godt forhandlingsklima sammen med de ansattes organisasjoner.

Mål

Være en aktiv medspiller for alle enhetene i kommunen.

Tiltak

- Videreføre årlige samarbeidsmøter med enhetene og andre møter etter behov.
- Bistand i personalsaker/spørsmål.
- Vurdere å anskaffe elektroniske verktøy for personalarbeid.

Mål

Fremme kvalitet på tjenestene og faktorer for jobbnærvær.

Tiltak

- Medvirke til å oppnå ønsket stillingsstørrelse for alle.
- Utvikle samarbeidet med bedriftshelsetjenesten, NAV/Arbeidslivssenteret og enhetene for øvrig for å redusere sykefraværet.
- Vurdere å anskaffe elektronisk verktøy for oppfølging av sykefravær.

Mål

Medvirke til et godt samarbeid med de ansattes organisasjoner.

Tiltak

- Jevnlig samarbeid med de ansattes organisasjoner.

Mål

Fremme kompetanseheving og kompetansedeling

Tiltak

- Ta initiativ til oppstart av arbeid med overordnet kompetanseplan.

Mål

Gi god service og informasjon til kommunens befolkning, politikere og ansatte.

Tiltak

- Tilpasse ekspedisjonens- og sentralbordets åpningstider.
- Oppfordre enhetene til å informere Fellestjenesten om sine tjenester fortløpende.
- Nødvendig oppdatering av ansattportalen, hjemmeside og sosiale medier.
- Gi politikerne den informasjon som er nødvendig for at folkevalgtoppgaven kan utføres på en god og effektiv måte.

Mål

Elektronisk lagring i henhold til lovverk for alle kommunale fagsystemer.

Tiltak

- Informere enhetene om krav i forhold til arkivloven og bruken av arkivplanen.

Mål

Øke bruken av elektronisk kommunikasjon med kommunens befolkning.

Tiltak

- Der hvor det er mulig besvares saker og henvendelser elektronisk i stedet for på papir, da dette er raskere og mer kostnadseffektivt.
- Ha fokus på at saksbehandlere i hele organisasjonen benytter SvarUt – elektronisk postforsendelse i vårt saks- og arkivsystem.
- Ha fokus på at andre elektroniske fagsystemer integrerer SvarUt - elektronisk postforsendelse.

Mål

Øke andelen av utgående fakturaer på elektronisk format fra ca. 500 stk. til minimum 600 stk.

Tiltak

- Opplysningstekst på bakside av fakturaer.
- Informasjon på Gjerstad kommunes hjemmeside og facebookside.
- Vurdere gebyr på papirfaktura.

Mål

Minimum 90 % av alle lønsslipper på epost.

Tiltak

- Informasjon på personalmøter/ledermøter.
- Alle kommunestyrerepresentanter skal ha lønsslipp på epost.
- Rutine ved nyansettelser.

Mål

Redusere restanser på kommunale krav.

Tiltak

- Bruke nyanskaffet innfordringssystem effektivt.
- Renteberegning på alle restanser.
- Hyppigere bruk av tvangsinnfordring.

7.1.2 Politisk virksomhet

Politisk virksomhet har egen ramme. I denne ramma er det avsatt midler for godtgjørelse til ordfører og varaordfører, godtgjøring til alle folkevalgte, tapt arbeidsfortjeneste og reisegodtgjøring. Politiske møter avholdes på kveldstid. Dette medfører mindre utgifter til tapt arbeidsfortjeneste. Her settes det også av utgifter til valgavvikling og folkevalgtopplæring, samt kontrollutvalg med sekretariat. Det avsettes beløp til formannskapet og ordførerens disposisjon. Det er ikke satt av spesielle budsjettsummer for elderråd og råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne.

Ved Stortings- og sametingsvalget i 2017 skal/bør det legges til rette for elektronisk avkrysning i manntallet på stemmestedene. Det bør også legges til rette for skanning av stemmesedler ved opptellingen, noe som vil føre til raskere og sikrere valgresultat. Vurdering av antall valgkretser bør også gjøres.

7.1.3 Enhet for skole

Skolestruktur

Skolene i Gjerstad er i endring. Kommunestyret har gjort vedtak på at skolene skal slås sammen til en 1-10 skole. Denne endringen i struktur vil kunne gjøre at man kan drifte mer økonomisk, samtidig som man håper å se fordeler av "stordrift" med tanke på kvalitet i undervisning. Får vi en større skole, vil det automatisk bli et større faglig miljø, med de muligheter det gir for kvalitet og fleksibilitet.

For å møte disse forandringene i skolene, er det pr. 1.8.16 gjort en administrativ endring. Skolene er nå en enhet, med en enhetsleder. Fiane skole og Abel ungdomsskole har felles rektor. Skolene har pr. i dag ulike visjoner, dette fremgår av handlingsprogrammet. Det arbeides med å utvikle en felles kultur i personalet, og når samlokalisering er på plass vil skolen ha en ny, felles visjon.

4-årsplan for skolene

Faktaopplysninger

Antall elever

Statistikken bygger på fødselstallene i Gjerstad. Inn- og utflytting er ikke lagt inn.

Skole	Antall elever i skolen			Antall brukere SFO		
	2016/17	2017/2018	2018/2019	2016/2017	2017/2018	2018/2019
Gjerstad	89	79	75	17	Ca. 14	Ca. 15
Fiane	99	101	105	36	Ca. 25	Ca. 22
Abel	81	80	74			

Hovedutfordringer for skolene i Gjerstad

Tidlig innsats/forebygging

Skolen i Gjerstad har som mål å sikre at elevene greier å fullføre videregående skole. Forskning viser at de første leveår betyr mest for menneskets utvikling. Derfor må skolen bruke flere ressurser på de laveste klassetrinn, fra 1. til 4. klasse. Samtidig må det arbeides systematisk fra 1. til 10. klasse med de grunnleggende ferdighetene (lese, skrive, regne, fortelle/kunne uttrykke seg muntlig og bruke IKT).

Når skolen ser at elever sliter, faglig eller sosialt, må det så raskt som mulig settes inn tiltak. Tiltak skal igangsettes uavhengig av hvilket klassetrinn eleven er på. Kommunen må, også i framtida, ha en organisering som gjør det mulig å ha et tett samarbeid med PPT, barnevernet og Familiehuset. Det må settes

av nok ressurser til å gjennomføre programmene “Zippys venner”, “Kjærlighet og grenser” og “MOT”. Disse programmene er med på å sikre elevene et godt sosialt arbeidsmiljø.

Et godt psykososialt miljø for alle elevene

Ingen elever skal risikere å få skolegangen sin ødelagt på grunn av mobbing. Det må alltid arbeides målbevisst og langsiktig for at skolene i Gjerstad skal være mobbefrie. Gjerstad kommune har planen som heter “Elevens skolemiljø, kapittel 9a i opplæringsloven”. Den ble vedtatt av kommunestyret i 2014. Den har alle skolene som rettesnor i arbeidet sitt mot mobbing.

Elevundersøkelsen gjennomføres en gang hvert år. I tillegg har skolene en egen lokal trivselsundersøkelse som gjennomføres tre ganger i året. Resultatene blir fulgt opp både individuelt med elevene, i personalet, i foreldremøter og i utviklingssamtaler.

Skole- hjemssamarbeid

Det er foreldrene som har hovedansvaret for elevenes oppvekst og læring. Skolene må bevisstgjøre foreldrene på viktigheten av å ha et godt samarbeid med skolen. Den største utfordringen er å få “alle med”. Skolene ønsker å ha nok ressurser til å gjennomføre “Blanke ark”. Det samme gjelder for “Foreldrematematikk” som blir gjennomført i samarbeid med Vitensenteret og gjennom “AbelSeminaret”. Det er også viktig at det samarbeides godt om “Realfagskommunen Gjerstad”.

Kunnskapsformidling

Et høyt kunnskapsnivå og et høyt læringstrykk må prioriteres. Alle elevene skal få et best mulig undervisningstilbud, oppleve god veiledning og at de blir stilt krav til. Det er viktig for at de skal fullføre og bestå videregående skole.

Spesialundervisning/tilpasset opplæring

Det skal også i kommende år arbeides med å få ned den samlede spesialundervisningen. Det samarbeides mellom skole, foreldre, PPT og skoleeier for å få det til. Ressurser til god tilpasset opplæring og tidlig innsats må sikres.

Ivaretagelse av minoritetsspråklige elever

Gjerstad kommune har vedtatt å ta i mot nye flyktninger og vil prioritere barnefamilier. Disse barna må gis et tilfredsstillende undervisningstilbud slik at de kan fullføre en videregående opplæring og skaffe seg en utdanning. Kommunens enheter må samarbeide om et godt tilbud til disse barna. Utfordringene er størst når barnefamilier på kort varsel kommer til Gjerstad.

Kompetanseheving

Utviklingen i skolen går fort. Det må arbeides med kompetanseheving og skoleing for å ha en lærerstab som tilfredsstiller de nye kravene til kompetanse. Utdanningsdirektoratets satsing “Kompetanse for kvalitet” er et videreutdanningsprogram for lærere. Det er et ønske at det også i kommende år er lærere med på denne ordningen.

Rekruttering

Det er god søkning til ledige fagarbeiderstillinger i skolene. Å få pedagoger med de fagområder en trenger, kan likevel være en utfordring i forhold til de nye kompetanseforskriftene.

Realfagskommunen Gjerstad

Gjerstad kommune er realfagskommune ut 2017. Gjennom denne satsningen skal Gjerstad kommune styrke kompetansen i realfag. Gjerstad skal ha et ekstra fokus på matematikk. Målet er at flere elever fullfører videregående skole. Kommunen har egen strategiplan som er politisk forankret.

Innovasjonsledelse skolebibliotek vs. folkebibliotek

Gjerstad kommune er pilot- kommune i et nytt prosjekt som tar sikte på å innovere samarbeidet mellom skolebibliotek og folkebibliotek. Målet er at elever i Gjerstadskolene skal bli bedre lesere. Dette skal de bli gjennom å bruke bygdas 4 bibliotek, både på skolen og i fritiden. Bibliotekene skal samarbeide om å motivere for leselyst og leseglede.

Kompetansesenter rus region sør (KORUS) og Barn i rusfamilier (BIR)

Alle enheter som arbeider med barn og unge i Gjerstad kommune er med på et tverrfaglig opplegg initiert av Borgestadklinikken. Målet med prosjektet er å heve kompetansen om tidlig identifikasjon og tidlig intervensjon blant ansatte som kommer i kontakt med barn og unge som lever i risikoutsatte livs- og familiesituasjoner. En

viktig del av arbeidet vil være å gjøre kjent, men også å utvikle rutiner for hvordan gå fra bekymring til handling i den enkelte avdeling eller på tvers av fagavdelinger i kommunen.

Skolefritidsordningen (SFO)

Skolefritidsordningen i Gjerstad skal ha gode fritidsaktiviteter og godt foreldresamarbeid som bygger gode relasjoner. Arbeidet skal støtte opp om skolens mål og gjennomføring av satsingsplanen. Det skal arbeides med å få til gode fellesopplevelser og et godt samarbeid med folkebiblioteket. Høytlesningsøkter skal gjennomføres. SFO jobber også med RKS gjennom spill, lek og forming.

Hovedtiltak for skolene i Gjerstad. En oppsummering:

- Gjennom Realfagskommunen Gjerstad skal kompetanse innenfor realfag økes.
- Skolene i Gjerstad har tidligere gjennomført flere prosjekter initiert av Utdanningsdirektoratet. Det gjelder leseprosjekt, klasseledelsesprosjekt og prosjektet "Vurdering for læring". Etter at prosjektperioden er over, er prinsippene fra disse prosjektene blitt en del av rutinene i skolen.
- Skolene skal følge opp elevenes utvikling. Programmet Vokal benyttes til å registrere elevenes læringsutbytte. Her samles resultater fra Udirs kartleggingsprøver, nasjonale prøver, leseprøver (LUS), M-prøver (matematikk), interne tester, svømmeresultater osv. Vurderingen av resultatene benyttes for å gi elevene den riktige oppfølging, slik at de kan lære mest mulig og best mulig.
- Øke læringstrykket og forbedre klasseledelsen for å høyne det faglige nivået. Arbeidet skal skje i et nært samarbeid mellom de foresatte og skolene.
- Bruke tilpasset opplæring slik at elevene får en bedre undervisning ut fra sine forutsetninger med mål om en reduksjon av enkeltvedtak.
- Gi kompetanseheving og videreutdanning av personalet ut ifra kartlagte behov.
- Rekruttere nytt personale i tråd med kompetansebehov.

Årsplan for Abel Ungdomsskole

Skolens visjon og verdier: Abel ungdomsskole er en skole der alle trives, blir sett og får best mulig undervisning ut fra sine forutsetninger.

Det skal være godt arbeidsmiljø for elever, lærere og andre ansatte, bygget på gjensidig respekt.

Mål:

Eksamensresultatene ved skolen og resultater på nasjonale prøver skal være i fokus for stadig forbedring. Grunnskolepoengene skal være på fylkesnivå.

Tiltak:

- Deltakelse i satsing fra Utdanningsdirektoratet (UDIR), Ungdomstrinn i utvikling (UIU): Lesing i alle fag.
- Deltakelse i Lektor2 og Ungt Entreprenørskap, med særlig fokus på realfag.
- Øke læringstrykket.
- Utvikle konkrete læringsmål i alle fag.
- God og tydelig klasseromsledelse
- Fortsette med «vurdering for læring» med konstruktive faglige tilbakemeldinger til elevene.

Mål:

Skolen skal gi elevene et høyt faglig undervisningstilbud.

Tiltak:

- Gjennomføre minst 2 elevsamtaler årlig med fokus på fag i tillegg til godt psykososialt skolemiljø
- Bruke læringsplattformen It's learning
- Godt kvalifiserte lærere i alle fag
- Gjennomføre kurs i lesing, skriving og regning for elever som trenger dette.
- Godt samarbeid mellom lærere på alle trinn

Mål:

Godt samarbeid mellom skole og hjem

Tiltak:

- Bruke foreldrenes arbeidsutvalg (FAU), samarbeidsutvalget og skolemiljøutvalget aktivt
- Gjennomføre strukturerte utviklingssamtaler med foresatte og elever
- Legge ut viktig informasjon på skolens hjemmeside
- Være en åpen og imøtekommende skole

Mål:

Ha et planmessig holdningsskapende arbeid

Tiltak:

- Gjennomføre temadager med fokus på gode holdninger
- Markere FN-dagen og Holocaust-dagen
- Fortsatt deltakelse i MOT
- Samarbeide med Familiehuset og MOT om markering av Verdensdagen for psykisk helse
- Ha et engasjert elevråd
- Holde skolens lokaler og læremidler i god stand

Årsplan for Gjerstad skole

Skolens visjon: "Sammen for den gode skolen"

Skolens verdier: Respekt - inkludering - kvalitet

Mål:

Internasjonalisert kunnskaps- og kulturutveksling

Tiltak:

- Deltakelse i "Erasmus+"-prosjektet der skolen skal fokusere på bruk av Howard Gardners ulike intelligenser i læringen.
- Personlig intelligens: Elevene skal kunne gi uttrykk for egne følelser, definere sine egne og lære å respektere andres.
- Matematiske intelligens: Møte elever og lærere fra Wales og Elba der det skal være fokus på berømte matematikere fra de ulike land. Det skal utarbeides et hefte som skal inneholde beskrivelse av eksperimenter innen matematikk. Eksempler på "abeligøyer" brukt i AbelSeminaret skal ha plass i heftet.
- Musikalsk intelligens: Alle skolene i prosjektet skal møtes i Latvia. Det skal arbeides med hvordan musikk kan uttrykke følelser ("Creating Mood Music"). Et internasjonalt kor med sangere fra de 7 ulike prosjektskolene, skal framføre 7 sanger på 7 ulike språk. Dette skal det gjøres opptak av. Resultatet legges ut på skolens nettside.
- Visuell og naturalistisk intelligens: Alle klasserom og inngangsparti pyntes med blomster. Ganger og inngangsparti skal utsmykkes med elevarbeider. Uteområdene skal bære preg av at anlegget er en barneskole både når det gjelder lekeapparater, tilrettelegging for lek og estetikk.

Mål:

Felles læring, felles ansvar

Tiltak:

- Hovedregelen er at alle går i heterogene sammensatte grupper.
- Spesialpedagoger og assistenter skal arbeide i gruppefellesskapet der de gir tilpassa opplæring.
- PPT bruker tid til veiledning i gruppefellesskapet, refleksjon og erfaringsdeling.
- Personalet tilegner seg forsknings- og kunnskapsbaserte metoder som fremmer inkluderende læring.
- Læreren har ansvar for undervisningen og trekker foresatte med i læringsarbeidet.
- Følge opp læring fra ekskursjon til Nossebro skole i Essunga, Sverige. Skolen er kjent for gode resultater samtidig som spesialundervisningen er redusert til et minimum.

Mål:

Gjennom "Realfagskommunen Gjerstad" skal personalet få bedret sin kompetanse innen realfag. Elevene får økt sin kompetanse.

Tiltak:

- «Ståstedsanalysen», et egenvurderingsverktøy utviklet av Utdanningsdirektoratet, skal gjennomføres minst to ganger. Resultatene gjennomgås i personalet. Utviklingspunkter følges opp.
- Over tid skal trenden på kartleggingsprøver og Nasjonale prøver være stigende.
- Realfag, holdningsskapende arbeid som bryter ned myten om at matematikk er et vanskelig fag skal være tema på foreldremøtene.
- Matematikk skal være et tema på foreldremøtet som skolen har i barnehagen våren før elevene begynner på skolen.

- Matematikk skal være et eget punkt på "Dokumentasjonsarket", et vurderingsdokument som foreldrene får utdelt på utviklingssamtalen.
- Skolen skal være med i lærende nettverk for realfag på tvers av skoler og barnehagene i kommunen.
- Elevene skal "kunne lese" i matematikk.
- Skolen deltar på AbelSeminaret.
- Det skal være systematikk i overgangen mellom barnehage og skole og mellom skole og ungdomsskole der ett av temaene skal være matematikk
- Vokal brukes for å følge elevens faglige utvikling.

Mål

"Å kunne lese". Grunnleggende ferdighet.

Tiltak

- Gode lesestrategier fra 1. klasse
- Begrepsundervisning - metodikk som skal brukes i 1. til 4. klasse
- Stillelesningsøker hver dag
- Lesekurs, 4 uker med spesiell fokus på lesing for alle - vår og høst. Det skal være både skjønnlitteratur og fagbokprosjekter.
- Et godt skolebibliotek med aktuelle bøker.
- Samarbeid med folkebiblioteket. Skolen skal delta i «Innovasjonsledelse», et pilotprosjekt i samarbeid med folkebiblioteket.
- Eget leserom med hjelp til dem som har vansker med å oppnå kompetansemålene
- Leseutviklingsskjema (LUS) og LUS-trappa benyttes. Diskusjon i personalet. Et tema i utviklingssamtalen. Nivået til eleven føres på dokumentasjonsarket som blir gjennomgått med elev og foreldre
- Lesehastigheten måles jevnlig. Resultatet føres på dokumentasjonsarket.
- Vurdering For Læring (VFL) - hele skolen viderefører og jobber etter prinsippene i VFL.

Årsplan for Fiane skole

Skolens visjon: SAMMEN FÅR VI DET TIL

Bak visjonen ligger den erkjennelse at opplæringen av barna er et samspill mellom foresatte, skole, elever og lokalsamfunn. Skal vi lykkes må alle parter være med.

Utviklingsmål:

Skolens utviklingsmål kalles TAK, sammen tar vi et TAK:

T – Trygghet og trivsel

Vi skal ha respekt for hverandres ulikheter og aktivt motarbeide mobbing. Alle elever skal oppleve suksess, det er nok vakter ute, vi har fellesspising og ulike fellesarrangement jfr. skolens plan for elevmiljø.

A - Ansvar

Vi skal ta ansvar for hverandre, hver og en skal ta ansvar for seg selv, alle skal ta felles ansvar for skolens materiell og uteområder.

Foresatte skal i samarbeid med skolen ta ansvar for elevenes faglige og sosiale utvikling.

K- Kunnskap

På Fiane skole skal det legges til rette for best mulig faglig utvikling for elevene. Vi skal gjennomføre kartleggingsprøver, nasjonale prøver og LUS og benytte disse resultatene til læringsfremmende undervisning. Kartleggingsverktøyet Vokal benyttes.

Skolen har hovedfokus på: Leseutvikling, realfagskommune og skole-hjem-samarbeid. I tillegg bruker vi tid på læreplanarbeid.

Skolen satser på etter- og videreutdanning for sine ansatte.

Gjennom disse prosjektene skal skolen drive sin skoleutvikling.

Mål

Enheten skal oppfylle kriteriene til å være en lærende organisasjon.

Tiltak:

- Fokus på god klasseledelse
- Samarbeid om et felles opplæringsløp for elevene. Det lages felles læreplaner og læringsplaner for alle trinn, disse er likt utformet og har tydelige mål
- Refleksjon i forhold til egen praksis. Arbeid etter kriteriene for vurdering for læring (VFL).

Mål:

Elevene får de framovermeldingene de trenger for å nå kompetansemålene i kunnskapsløftet.

Tiltak:

- Læringsplaner som inneholder tydelige mål
- Undervisning som er lagt opp etter blant annet de 4 prinsippene i Vurdering for læring
- Utviklingssamtaler vår og høst
- Elevsamtaler vår og høst
- Tilpasset opplæring og tidlig innsats

Mål:

Elevene ligger på det lesetrinnet som er forventet for alderen.

Tiltak:

- Bredt spekter av strategier i bruk etter kartlegging, for å øke elevenes leseforståelse.
- Jevnlig bruk av digitale verktøy
- Stillelesingsøkt på 20 minutter hver dag.
- Felles leseprosjekt høst og vår. Prosjektet går over 4 uker hver gang.
- Samarbeid med folkebiblioteket for 1. og 5. klasse.
- Bokkasser med tilpassede bøker til nivå i hver klasse.

Mål:

Elevene skal øke sine kunnskaper i realfag, med særlig fokus på regning.

Tiltak:

- Fokus på matematikk i utviklingsarbeidet ved skolen gjennom realfagskommuneprosjektet
- Praktisk og variert matematikkundervisning
- Måltrettet arbeid med analyse av resultater
- Videreutdanning av lærere i matematikk
- Erfaringsdeling i kollegiet rundt matematikkfaget

7.1.4 Visedal barnehage

4-Årsplan

Barnehagens visjon

"En fantasifull verden hvor det utrolige skal skje..."

I denne visjonen ligger en tanke om at barn har få barrierer i forhold til hva som er mulig og umulig, og at barnehagen skal være et sted som tar vare på denne egenskapen. Visjonen vår ønsker å dra praksisen vår mot det å ha en undrende holdning og væremåte til livet. At barn oppmuntres til å stille spørsmål, og forske seg fram til svar er viktig. Da vil de kreative og originale løsningene vokse fram.

Livet byr på muligheter – ikke begrensninger, og med denne innstillingen hos alle i barnehagen vil det garantert skje utrolige ting...

Faktaopplysninger

Visedal barnehage er fysisk spredt på to hus, Alvheim er en base og Renstøl er delt i to baser. Der igjen er basene delt opp i søskengrupper. Spesielt barnehagens yngste blir skjerma i mindre grupper. Barnehagen har 135 faste plasser som blir regnet ut på grunnlag av barnehagens totale areal for barn over 3 år. Barn under tre år har krav på 1/3 mer areal enn barn over 3 år, og derfor vil det faktiske antall barn i barnehagen alltid være lavere enn 135. Barnehagen har pr i dag 28 årsverk fordelt på begge hus. Bemanningsnormen følges når det gjelder pedagoger, og kommunestyre har vedtatt at øvrig bemanningsnorm skal være 7 barn over 3 år

pr ansatt, og 3 barn under 3 år pr ansatt. Barnehagen er et heldagstilbud med åpningstid fra kl.07.00 til 16.30 hver ukedag. Kommunen kan pr i dag tilby barnehageplass til alle med rettighet etter § 12a i barnehageloven. I tillegg har kommunestyret vedtatt en prøveordning knyttet til ett ekstra barnehageopptak pr år. Denne prøveordningen er gjeldende for 2017 til og med 2018.

Hovedutfordringer

Å være tilstrekkelig kompetent personal til å ta ansvar for mangfoldet av oppgaver er barnehageenhetens største utfordring.

Antall ansatte pr. barn i alderen 3-5 år er satt til en voksen pr. 7 barn. Dette er et barn mer pr. ansatt enn flertallet av andre barnehager i Norge opererer med. I tillegg vil det på grunn av åpningstiden kun være i tidsrommet 09.30 til 14.00 at dette er gjeldende personaltetthet. Resten av dagen er den lavere. Sårbarhet ved sykefravær er derfor også en utfordring.

Det å sørge for rett nivå på tjenesten i takt med de behov som til enhver tid eksisterer, vil være utfordrende på grunn av store svingninger i årskulla. I og med at barnehage er en tjeneste mennesker velger å benytte etter behov, kan det også være vanskelig å forutse konkrete tall. KOSTRA-tall kan tyde på at vi kan forvente en økning i småbarn i barnehagealder i de kommende år. Barnehagen er pr i dag fullsatt både med tanke på personal og areal, og vil kunne være sårbar i perioder med varierende barnetall og med tanke på evne til å innføre mer fleksible systemer.

Hvordan klare å arbeide langsiktig med forebygging, er en utfordring innenfor den økonomisk rammen. Barnehageenheten og kommunen har en utfordring når det gjelder tidlig innsats og pedagogisk tilrettelegging. Dette med tanke på nok personale med nødvendig kompetanse, samt hvor i organisasjonen disse ressursene skal settes inn.

Hovedtiltak

En høy kvalitet på barnehagens faglige innhold for barn og foresatte vil være hovedfokuset i en fireårsplan. Enheten må fortsette å satse på utvikling av en god og fleksibel struktur, og en tydelig ledelse av denne. En fortsatt klar forventning om å ha en organisasjon med myndiggjorte medarbeidere vil være nødvendig for å nå framtidige målsettinger.

Det å ha en personaldekning som er tilstrekkelig til å møte store varierende behov hos barn i barnehagen, er en forutsetning for både antall barn som kan tilbys plass, tidlig innsats og kvalitet. Kompetansehevede tiltak vil være viktige for å ha kunnskap som fører til iverksettelse av de tiltakene som gir resultater. Ansatte med en følelse av jobbmestring er en forutsetning for å nå mål om høy kvalitet. I og med at kvalitet i barnehagen i stor grad ligger i personalressursen, er det viktig å fortsette det aktive arbeidet enheten har med å redusere sykefraværet/øke jobbnærværet.

Barnehage blir nevnt som et avgjørende tiltak i alt arbeid rundt utvikling av gode levekår. Med tanke på kommunens utfordringer angående levekår, ser enheten det som svært viktig å være en aktiv medspiller i videre utviklingsarbeid rundt tidlig innsats. Kommunedelplan for Oppvekst og Utdanning definerer tidlig innsats som en spisset satsing på barn i alderen 0-18 år. Forskning sier at tiltak bør settes inn i alderen 0-5 år for å ha best effekt.

Barnehageenheten vil delta aktivt inn i kommunens satsing «Barn i Rusfamilier» som i Gjerstad kommune skal ha fokuset på barn som bekymrer. Arbeidet i Gjerstad vil i stor grad handle om etablering av god systematikk på tvers av tjenestene, samt trening av personalet til å gjennomføre den nødvendige samtalen på et tidlig tidspunkt.

Å tenke forebyggende og langsiktig i arbeidet med videre utvikling av tjenesten, vil være grunnleggende. Et stadig tydeligere behov for samhandling med andre enheter som for eksempel Familiehuset og skolene blir framtrædende. Å gå tidlig inn i samarbeid med foresatte er et hovedpoeng. Viktigheten av barns lekekompetanse, samhandling fagpersoner i mellom, foreldredialog og læringsmål vil være temaer den neste fireårs-perioden.

Barnehagen vil delta aktivt i realfagkommuneprosjektet, samt jobbe internt sammen med ekstern veileder i forbindelse med «Ordet er mitt – med matematiske briller på».

Det vil bli viktig å arbeide målretta mot å finne de gode måtene å organisere spesialpedagogisk arbeid på. Et fleksibelt system krever at en kartlegger brukerbehov så langt det lar seg gjøre, slik at en igjen kan møte

behov hos brukerne fra år til år. Kompetanse hos ansatte er svært viktig i dette arbeidet. Flere ansatte bør opparbeide spesialpedagogisk kompetanse slik at arbeidet i større grad blir endel av det ordinære tilbudet.

Enheten er så heldig at den har god spredning i alder på sin personalgruppe. Likevel vil det være viktig å planlegge godt med tanke på fremtiden, når ca 30% av personalgruppen når 60 år i løpet av den neste årene. Her vil seniortiltak og annen tilrettelegging være avgjørende for å beholde kompetansen til disse medarbeiderne.

Årsplan 2017

Mål

Tidlig innsats – enheten skal kunne vise til fem ulike tiltak som videreutvikler foreldresamarbeidet.

Tiltak

- Revidere dokumenter som setter fokus på hva som blir tatt opp på foreldresamtalene.
- Skape og videreutvikle møteplasser som f.eks. dugnad, familiematematikk, foreldrekafe.
- Videreutvikle enhetens samarbeidsutvalg som aktiv medspiller
- Bruke enhetens ressursteam i stor grad
- Utarbeide gode samarbeidsrutiner for flyktningfamilier/ flerspråklige familier
- Bruke kunnskap fra prosjektet Barn i Rusfamilier inn i foreldresamarbeidet
- Fokuserer på å sette flere rutiner for samarbeid på tvers av enheter
- Gjennomføre to årlige barnehageopptak

Mål

Enhetens fysiske miljø skal synliggjøre at vi er en realfagsbarnehage.

Tiltak

- Gjennomføring av prosjektet «Ordet er mitt – med matematiske briller»
- Inspirasjon og kunnskapsdeling fra kurs og nettverksarbeid
- Intern opplæring/erfaringsdeling i bruk av matematikkutstyret vårt
- Dokumentasjon av prosesser i arbeidet med barna skal være synlig og tilgjengelig for både barn, foresatte og ansatte.
- Et fysiskmiljø som kan inspirere til matematiske samtaler
- Jobbe inn større grad av systematikk og oversikt
- Implementering av kunnskap

Mål

Enheten skal kunne peke på fem ulike tiltak som er med å utvikle kompetanse- og tjenestekvalitet.

Tiltak

- Gjennomføre Udir's ståstedsanalyse for barnehage
- Gjennomføre kompetansehevingsprosjektet «Ordet er mitt – med matematiske briller»
- Gjennomføre prøveordning med to årlige barnehageopptak
- I sammenheng med prøveordningen for to barnehageopptak, vil enheten vurdere muligheten for en mer fleksibel ferieordning, samt åpningstid.
- Arbeide videre med vedtatte handlingsplan for arbeidsmiljøet – videre bruk av dialogspillet og andre verktøy
- Legge til rette for videreutdanning blant alle ansattgrupper
- Fast veiledningstid med spesialpedagog
- Alle ansatte har minst to refleksjonssamtaler med sin leder pr år
- Førskolegruppene ved begge hus skal gjennomføre arbeid knyttet til begrepslæring, utvikle og gjennomføre en konkret plan knyttet til Nyborg-modellen
- Enheten skal i løpet av året lage ny pedagogisk fireårs plan som er i tråd med ny rammeplan som kommer i løpet av 2017.

Mål

Enheten skal kunne vise til fem konkrete samarbeid med andre utenfor egen enhet

Tiltak

- Videreutvikle nettverksgrupper mellom barnehage og skole
- Ta flere initiativ ut mot lokale lag, foreninger og bedrifter
- Etablere faste samarbeidsavtaler med Universitetet i Agder og Høgskolen i Sørøst-Norge knyttet til praksisopplæring av studenter
- Samarbeid med andre barnehager - kompetanseturer
- Gjennomføre kompetanseutviklingsprosjekt sammen med Matematikkbølgen og veileder Gerd Åsta Bones i forbindelse med matematikksatsingen.
- Samarbeid med voksenopplæringen og ulike videregående skoler knyttet til praksisplasser og lærlinger
- Tett kontakt med NAV arbeidslivssenter
- Aktiv deltagelse i arbeidet med Barn som bekymrer-prosjektet

7.1.5 Enhet for Pleie- og omsorg

4-Årsplan

Enhet for Pleie- og omsorg skal gi kommunens innbyggere trygghet for at nødvendige omsorgstjenester er tilgjengelige ved behov. Samtidig skal tjenestene innrettes slik at de fremmer den enkeltes egenmestring.

Faktaopplysninger

Pleie- og omsorg er den største enheten i Gjerstad kommune med 76 årsverk. 5 årsverk brukes til å dekke fravær (stillinger med "fleksibel arbeidstid"). Enheten har i tillegg 3 lærlingplasser innen helsefag.

Enheten består av 3 tjenesteområder:

Institusjon

Somatisk avdeling, skjermet avdeling, dagtilbud for hjemmeboende. Kjøkken, renhold og vaskeri.

Hjemmetjenester

Hjemmesykepleie, hjemmehjelp, ambulerende vaktmestertjeneste, BPA (brukerstyrt personlig assistent), omsorgslønn, omsorgsboliger og omsorgshybler.

Tjenester til funksjonshemmede

Boliger med heldøgns tilsyn; Hoppehagen, støttekontakt og avlastning for funksjonshemmede over 18 år. Systemansvar for IP (individuelle planer).

Hjelpemidler og fysioterapi og er direkte knyttet til enhetsleder.

I tillegg har enheten ansvar for transporttjeneste og parkeringstillatelse for funksjonshemmede.

Hovedutfordringer

Endre tjenestene i tråd med anbefaling fra RO for å møte framtidens behov (RO-rapport: Fremtidige tjenester / dimensjonering av kommunens omsorgstjenester).

- Befolkningens forventninger til tjenestene.
- Tilpasse tjenestene til økonomiske ressurser.
- Rekruttering og kompetanse.

Hovedtiltak

- Endre bruken av somatisk avdeling på Gjerstadheimen fra boform til korttidsfunksjon.
- Legge til rette for bygging av flere omsorgsboliger med mulighet for fleksible løsninger.
- Ta i bruk velferdsteknologi.
- Fleksible arbeidstidsordninger.

Årsplan 2017

Mål

Gi tjenester av god kvalitet.

Tiltak

- Delta i prosjektet "Gode pasientforløp" (KS, Østre-Agder).
- Videre arbeid i tverrfaglig forbedringsteam (institusjon og hjemmetjeneste).
- Fagteam/fagstillinger på tvers av avdelinger.
- Interkommunalt samarbeid: Web basert IP (individuell plan).
- Samarbeid med nabokommuner om støttekontaktjeneste.
- Delta i fagutvalg for eHelse og velferdsteknologi (Østre-Agder).
- Utarbeide lokal forskrift med kriterier for tildeling av langtidsopphold i sykehjem.

Mål

Tjenesteutøvelse skal i størst mulig grad utføres i tjenestemottakeres eget hjem.

Tiltak

- Ta i bruk hverdagsmestring som ideologi for tjenesteutøvelse.
- Utvide bruken av dagtilbud/aktivitetstilbud til flere brukergrupper i samarbeid med frivillige.
- Vurdere velferdsteknologiske tiltak i saksbehandlingen for vedtak om tjeneste.

Mål

Forebygge/utsette behov for tjenester.

Tiltak

- Arrangere 2 informasjonsmøter i samarbeid med interne og eksterne bidragsytere.

Mål

Kompetanseheving, rekruttere og beholde fagpersoner.

Tiltak

- Gi stipend til ansatte som tar videreutdanning som er prioritert i enhetens kompetanseplan.
- 4 undervisningsdager som ansatte organiserer/underviser/deler kompetanse.
- Fortsatt bruk av rekrutteringsstillinger.
- ABC-opplæring* i studiegrupper; Demensomsorgens ABC, Eldreomsorgens ABC, Mitt livs ABC (nytt fra 2017, styrke kompetansen i tjenesten til personer med utviklingshemming) og Velferdsteknologiens ABC (nytt høsten 2016).
- Alle ansatte skal få tilbud om e-læringskurs.
- Tilby elever ved Abel ungdomsskole tilvalgsfag på Gjerstadheimen.
- Delta på utdanningsmesser.

**ABC-opplæringen er virksomhetsintern kompetanseutvikling for helse- og omsorgstjenestene i kommunene, tilbys ved oppdrag gitt fra Helsedirektoratet.*

Mål

Videreutvikle et godt arbeidsmiljø.

Tiltak

- Faste møter med tillitsvalgte og verneombud.
- Bruke ansattportalen som informasjonskanal.
- Fellesarrangementer for personalet.
- Delta i KS prosjekt "Heltidsnettverket i Agder".

7.1.6 NAV Gjerstad

4- Årsplan

Visjon

NAV er delt i en statlig og en kommunal styringslinje, og visjonene og formålsparagrafene er noe forskjellig fra kommune til stat.

NAV stat sin visjon

Vi gir mennesker muligheter

NAV kommune sin visjon/formålsparagraf er knyttet opp til Lov om sosiale tjenester i NAV

- Bedre levekårene for vanskeligstilte, bidra til økonomisk og sosial trygghet. Fremme overgang til arbeid, sosial inkludering og aktiv deltakelse i samfunnet.

Faktaopplysninger

Studerer vi tallene som er tilgjengelige fra SSB, viser de at Gjerstad er en av de kommunene i Aust-Agder som har høyest utbetaling av økonomisk sosialhjelp i perioden 2008 til 2015 sett i forhold til folketall. Det som er gledelig er at den yngste delen av de som mottar sosialhjelp, er på sosialhjelp kortere tid enn mange andre kommuner i Aust-Agder. Utgiftene til økonomisk sosialhjelp er også blitt redusert i 2015 og 2016.

I 2014 var det 149 mennesker med betalingsanmerkninger i Gjerstad, noe som gjør Gjerstad til den 141 beste kommunen i Norge. Selv om det er relativt mange innbyggere som mottar økonomisk sosialhjelp i Gjerstad, er det altså relativt få som har betalingsanmerkninger.

Når det gjelder antall uføre, er den andelen relativt høy. I juni 2015 var det 17 % av befolkningen mellom 18 og 67 år som var uføretrygdede. Det er kun Iveland og Åmli som har høyere uføreandel i Aust-Agder. Landsgjennomsnittet var i juni på 9,4 %.

NAV har lagt frem en ekspertutredning som viser til at en ønsker større NAV kontor. Samlet sett kan dette bety at det de neste årene vil bli fokus på å slå sammen evt. flytte hele eller deler av NAV kontoret.

Hovedutfordringer

Slik enhetsleder ser det, er utfordringene for Gjerstad at flere bør være i arbeid og aktivitet i årene som kommer. I mange tilfeller vil dette føre til bedre økonomi og bedre psykisk helse.

Hovedtiltak

- Sikre at NAV leverer gode tjenester til Gjerstad sine innbyggere uavhengig av hvor kontoret blir liggende.
- Sikre at flest mulig av Gjerstad sine innbyggere er i arbeid og aktivitet.

Årsplan 2017

Mål

Det er viktig for Gjerstad at flest mulig selv har inntekt til sine utgifter og spesielt utgifter til barn. Det er viktig at færrest mulig av sosialhjelpsbrukerne er unge eller brukere med barn. Vi mener derfor det bør settes fokus på dette området i 2017.

Tiltak

- Andel unge som har mottatt økonomisk sosialhjelp mindre enn 4 pr.mnd.
- Andel mottakere av økonomisk sosialhjelp med forsørgelsesplikt for barn under 18 i husholdningen mindre enn 5 pr. mnd.
- Fortsette lavterskeltilbudet som kommunen gir til mennesker som mottar økonomisk sosialhjelp.

7.1.7 Familiehuset

4-Årsplan

Familiehusets visjon: **Sammen gjør vi en forskjell.**

Familiehuset har utviklet et verdidokument hvor verdiene: **Pålitelige, Uredd i tilnærming, Løsningsfokuserte og Samarbeidssøkende** utgjør vår PULS.

Verdiene skal prege arbeidet internt og eksternt og er retningsgivende for vårt arbeid.

Faktaopplysninger

Familiehuset er koordinerende enhet for forebyggende arbeid og psykisk helse i kommunen. Lovpålagte tjenester gis i henhold til gjeldende lover og forskrifter. Kjerneoppgavene i tjenestene er nærmere beskrevet i enhetens virksomhetsplaner.

Enheten består av følgende tjenester:

- Helsestasjon- og skolehelsetjeneste
- Helsetjeneste for flyktninger og asylanter
- Jordmortjeneste
- Psykisk helsetjeneste med Kontaktsenter
- TFF, tiltak for funksjonshemmede
- Fysioterapitjeneste
- Legekontor lokalisert på Brokelandsheia
- Flyktningetjenesten

Sammen og i tett samarbeid med øvrige enheter i kommunen, interkommunal PPT og barneverntjeneste, samt statlige institusjoner sikrer enheten et tverrfaglig tilbud til barn, unge og familier. Familiebegrepet inkluderer også voksne enkeltpersoner som mottar tjenester.

Gjerstad er en MOT-kommune (<http://lokal.mot.no/gjerstad>) der arbeidet koordineres gjennom ansatte i enheten.

Hovedutfordringer

Familiehuset er en kompetanseenhet hvor myndighetenes føringer er styrende for kvalitet og tjenesteutvikling. Enheten jobber med levekårsutfordringer i kommunen.

I nasjonale mål og prioriteringer påpekes det at psykisk helse fortsatt skal prioriteres med særlig vekt på barn og unge. Helsestasjons- og skolehelsetjeneste skal styrkes.

Ny kunnskap og spørreundersøkelser viser hvilke samfunnsmessige utfordringer vi har innen psykisk helse for unge. Dette krever samhandling og nytenkning på tvers av enheter i kommunen.

Mottak av flyktninger er en overordnet kommunal oppgave hvor flyktningetjenesten har ansvaret for bosetting og introduksjonsprogram for nye flyktninger i henhold til kommunestyrets vedtak. For å lykkes med integrering, utdanning og jobb til de flyktningene som kommunen tar imot, kreves det felles innsats fra alle tjenester, enheter, frivillige lag og foreninger.

Enheten har helseoppfølging og koordineringsoppgaver knyttet til skole for asylmottak på Egdehall og Holmen gård.

Hovedtiltak i perioden

- Gi lovpålagte helsetjenester; som ivaretar forsvarlig kvalitet i henhold til nyere kunnskap
- Bosette og integrere flyktninger
Koordinere vertskommuneoppgavene for asylmottak for enslige mindreårige asylanter innen helsetjeneste og skole
- Utøve og koordinere forebyggende og helsefremmende arbeid
- Utøve og videreutvikle tverrfaglighet og samhandling

Årsplan for 2017

Gi lovpålagte helsetjenester som ivaretar forsvarlig kvalitet i henhold til nyere kunnskap

Mål

Utøve helhetlige helse tilbud i stadig endringer

Tiltak

- Implementere nye veiledere (2017) for helsestasjon - og skolehelsetjeneste
- Alle helsetjenestene samarbeider tett med legetjenesten, spesialisthelsetjenesten
- Delta i utviklingen av en bærekraftig kommunejordmortjeneste
- Psykisk helsetjeneste gir tilbud om støttesamtaler, behandlende samtaler og bistand i akutte situasjoner til mennesker som opplever psykiske vansker og sykdom
- Videreføre gruppetilbudet Kontaktsenteret for mennesker med psykiske vansker og eller manglende sosialt nettverk

Mål

Sikre bedre helsetjenester for flyktninger og asylanter

Tiltak

- Etablere tverrfaglig team: Helsetjenester for flyktninger og asylanter
- Videreutvikle og implementer nye prosedyrer på tvers av enheter ved bosetting av familier
- Ivareta smittevern og vaksinerings
- Tilby helsesamtale for alle flyktninger som bosettes i Gjerstad
- Tilby helsesamtale og skolehelsetjeneste oppfølging for enslige mindreårige på mottakene Egdehall og Holmen gård
- Bosette og integrere flyktninger.
- Koordinere vertskommuneoppgavene for asylmottak for enslige mindreårige asylanter innen helsetjeneste og skole

Mål

Styrke nyankomne flyktnings mulighet for deltakelse i yrkes- og samfunnsliv.

Tiltak

- Bosette 14 flyktninger i henhold til politisk vedtak i 2017.
- Tilby den enkelte et individuelt tilpasset introduksjonsprogram i samarbeid med Voksenopplærings skolen (VIRK).
- Utarbeide og følge opp individuell plan for alle i introduksjonsprogrammet
- Samhandle med hele bygda, befolkningen i en positiv innsats for integrering
- Bruk av sosial medier som informasjonskanal

Mål

Utøve helsetjenester selv, samt å kjøpe skoletjenester.

Tiltak

- Utføre helsesamtale, vaksinerings, journalføring for samtlige enslige mindreårige asylsøkere (EMA) i to mottak.
- Skaffe og tilrettelegge undervisningslokaler i kommunen for undervisning kjøpt av VIRK.
- Koordinere møter knyttet til vertskommuneoppgavene.
- Delta på samarbeidsmøter med UDI og mottakene.
- Bidra til - og utøve og koordinere forebyggende og helsefremmende arbeid .
- Videreutvikle tverrfaglighet og samhandling.

Mål

Bidra til - og utøve og koordinere forebyggende og helsefremmende arbeid.

Tiltak

- Tjenestene jobber daglig med helsefremmende og forbyggende arbeid i henhold til nasjonale og kommunale føringer.
- Seks ansatte har koordinatorrolle for personer med IP (individuell plan etter vedtak).
- Enheten tilbyr støttekontakt, avlastning etter vedtak gjennom tjenesten TFF.
- Drifter turgruppe i regi av psykisk helsetjeneste.

Mål

Tar vare på og videreutvikler kompetanse i enheten.

Tiltak:

- Ukentlig enhetsmøte med temainnhold og refleksjon.
- Månedlig interne veiledningsgrupper.
- Helsestasjonen må oppdateres på foreldreveiledningsverktøy.
- Ny kunnskap fra kurs/konferanser deles med alle i enhetsmøter.
- Årlige medarbeidersamtaler med kompetanse og HMS fokus.

Mål

Være til stede på arenaer der elever, brukerne er/har sin hovedaktivitet.

Tiltak

- Skolehelsetjenesten og flyktningetjenesten har faste treffpunkt/dager på henholdsvis Fiane-, Gjerstad- og Abel skole samt VIRK.
- Helsestasjon deltar månedlig i ressursteam for barnehagen.
- Skolehelsetjenesten deltar månedlig i ressursteam på de tre grunnskolene.
- Alle tjenestene i enheten tilbyr hjemmebesøk etter behov.

Mål

Enheten inngår og drifter nødvendige samarbeidsavtaler.

Tiltak

- Sikre samarbeid og samhandling via avtaler og møtearenaer med interkommunal PPT og barneverntjeneste.
- Samarbeidsavtaler med SSHF på ulike områder.
- Helsestasjonen har samarbeidsavtaler med Tannhelsetjenesten, Spe- og småbarns team i ABUP (avdeling for barns og unges psykiske helse).
- Videreutvikler samarbeid med NAV i henhold til samarbeidsavtaler på områdene integrering og bistand i forhold til rusproblematikk.
- Samarbeidsavtale med Voksenopplæringen i Risør (VIRK).
- Flyktningetjenesten deltar i samarbeid og rutiner angående boliger med teknisk drift i enhet for Samfunn.
- Enheten samhandler tett med IMDi og UDI.
- Iverksetter tverrfaglig prosjekt på overvekt hos barn og unge, helsestasjon-skolehelsetjeneste.
- Koordinerer MOT, SLT, programmet "Kjærlighet og grenser", "Zippys venner".
- Helsestasjon- skolehelsetjenesten deltar i ressursgruppa i kompetanseprogrammet Barn i rusfamilier (BIR).

7.1.8 Samfunnsenheten

4-årsplan

Faktaopplysninger

Enhetens arbeidsområder er samfunnsutvikling, planarbeid, tekniske tjenester, kart og oppmåling, byggesaksbehandling, salg av boligtomter, prosjektgjennomføringer og vedlikeholdsoppgaver på kommunale bygg, vann- og avløpsanlegg, renhold, folkehelse, landbruk, konsesjon, klima- og miljø, bibliotek, kultur, næring, tverrfaglige og tverretatlige prosjekter og samordning og samvirke med enhetene i kommunen generelt.

Hovedutfordringer

- Store, tunge planprosesser og reformer
- Beholde og rekruttere fagfolk – enheten mangler i dag fagkompetanse på kartdelen i arealplanlegging; det er slik det er nå ikke mulig å lage arealplaner og kommuneplanens arealdel uten å leie inn ekstern hjelp, eller evt. skolere en ansatt i GIS-line/plankartoppbygging
- Regionalt samarbeid om næringsutvikling
- Støtte opp om kulturlivet i kommunen
- Bidra til å opprettholde jordbrukets kulturlandskap
- Videreutvikle Brokelandsheia som det ledende næringsområdet i Østregionen med gode attraktive tomter og god struktur på utbyggingen
- Opprettholde et fokus og engasjement på betydningen av aktiv skogforvaltning i forhold til skogens verdiutvikling
- Et mer distansert forhold til skogeiendommen – skogen bidrar relativt lite på inntekten for mange
- Koordinere, holde oppe trykket på og fremdriften i kommunens tverretatlige og tverrfaglige prosjekt

Samfunnsenheten har et svært bredt arbeidsfelt, dette er også blitt utvidet ved at enheten har overtatt arbeidsoppgaver fra andre, uten at det har fulgt med ressurser. Disse arbeidsoppgavene er fordelt internt i enheten, og gjelder blant annet innenfor kultur og folkehelsearbeid. I tillegg deler enhetsleder sammen med rådmannen ansvaret som barnehagemyndighet og administrativ skoleeier. Dette medvirker til at enheten tidvis har et ekstra stort arbeidspress.

Dette vil kunne påvirke graden av utredninger for politikere, svar på høringsuttalelser og hvor mye man kan jobbe med kommunale planer. Det er et ønske fra alle hold at man skal få til etableringer av nye arbeidsplasser, få en økning i befolkningstallet og skape et godt liv for innbyggerne i kommunen. Den 3-årige næringssjef-prosjektstillingen gjør at det nå er mulighet til å legge inn en ekstra innsats for å få opp næringsattraktiviteten i kommunen. Samtidig må vi ha fokus på å øke bostedsattraktiviteten, for å få til vekst. En forutsetning for et godt liv i Gjerstad er også et rikt og mangfoldig kulturliv, gjennom egenaktivitet, profesjonelle kulturuttrykk, ivaretaking av gamle kulturaktiviteter og skaping av nye, å opprettholde en moderne bibliotekjeneste og et godt tilrettelagt friluftsliv. Dette vil også være fokusområder fremover.

Hovedtiltak

- Gjennomføring av planarbeid med god prosjektorganisering.
- Være en attraktiv enhet gj. pos. sosial tiltak og tilrettelegging for ønsket faglig påfyll, slik at man klarer å beholde den tunge, brede kompetansen enheten har.
- Videreutvikle interkommunalt samarbeid.
- Være proaktiv i forhold til regionalisering av arbeidet med bl.a. næringsutvikling.
- Bruke landbruksplanen som et nyttig verktøy for landbruksnæringen og i forvaltningen.
- Bidra til økt interesse for skogens mange roller, bruksområder og sentrale funksjon i det grønne skiftet. Dette kan skje ved skogdager samt andre diverse møtepunkter med skogeierne.
- Aktivt samarbeid med faghjelp, skogeierlag og skogandelslag/tømmer kjøpere.
- Opprettholde og videreutvikle en god dialog med lokale lag og foreninger, for at de frivillige skal kunne fortsette med sitt gode kulturarbeid.
- Støtte frivillig kultur- og friluftslivsarbeid ved gjensidig informasjon og planlegging av samarbeidstiltak. Gi økonomisk støtte i form av driftstilskudd (kulturmidlene) og tilskudd til enkelttiltak. Gjerstad

kommunes kulturpris skal årlig deles ut til en person eller organisasjon som fortjener honnør for sin innsats for kulturlivet.

- Utvikle biblioteket i takt med samfunnsutviklingen: videreutvikle debatt-, kunnskaps-, møteplass- og arrangementsarenaen. Holde tritt med nye tekniske løsninger som er aktuelle for kommunens bibliotek. Innføre "meråpent bibliotek", et tilbud om adgang til biblioteket hver dag fra kl. 07.00 til kl. 22.00.

Årsplan 2017

Administrativ styring og ledelse

Mål

Effektiv drift av enheten, og god samordning mellom enhetene i kommunen.

Tiltak

- Bruk av dialogmøter, arbeidsplaner, prosjektorganisering og framdriftsplaner for å sikre best mulig bruk av ressursene og god måloppnåelse.
- God dialog med andre enheter for avklaring av forventninger, oppgaver og ansvar.
- Avklare roller og ansvar i forbindelse med ny organisering (Samfunnsenheten).
- Aktiv bruk av interne systemer, slik som ansattportal og QM+

Mål

Utvikle kommunen i samsvar med fremtidige utfordringer og politiske vedtak

Tiltak

- Delta og videreutvikle samarbeid med nabokommuner
- Utarbeidelse av gode, enkle, gjennomførbare planer på et tverrsektorielt nivå, og oppfølging av de i ettertid
- Kompetanseheving

Kultur

Mål

Være en støttespiller for det frivillige kulturarbeidet

Tiltak

- Innkalle representanter for lag og foreninger til møte vår og høst
- Informere om kulturtilbudene på kommunens nettsider
- Sammen med representanter fra lag og foreninger, flyktningkontor og frivilligsentral, legge strategi for integrering av nye innbyggere i kulturlivet
- Være sekretariat for kulturkveldkomiteen
- Besørge nødvendig arbeid med kulturprisen
- Utarbeide kommunal kulturminnevernplan
- Være koordinator for stimenn (rydding av stier)
- Legge til rette for idrettslige aktiviteter gjennom spillemiddelordningen

Mål

Gi barn og unge adgang til gode kulturelle aktiviteter

Tiltak

- Rekruttere ungdom til deltagelse i Ungdommens kulturmønstring (UKM) og samarbeide med nabokommunene og fylkeskommunen om gjennomføringen
- Være kulturskolens kontakt i kommunen
- Prioritere barne- og ungdomsaktiviteter i forvaltningen av økonomiske midler og i planleggingen
- Være kommunens kontakt i Den kulturelle skolesekken og innkalle til planleggingsmøte med skolen hvert semester

Mål

Biblioteket skal formidle allsidig og aktuell kunnskap og kultur, og være en nøytral debattarena, en læringsarena og en trivelig møteplass for alle i kommunen. Biblioteket skal medvirke til å skape lokal identitet, tilhørighet og deltakelse. Tjenestene skal være gratis.

Tiltak

- Avholde minst 8 arrangementer og debatter med forskjellige grupper av befolkningen som målgruppe
- Starte opp «Språkcafé» i samarbeid med Frivilligsentralen
- Legge til rette for bruk av bibliotekets lokaler til læring, f. eks til studieplass og kurs
- Utrede "meråpent bibliotek"

Mål

Folkebiblioteket skal samarbeide med skolebibliotekene og være en faglig støttespiller

Tiltak

- Arbeide for å etablere et tettere faglig nettverk for samarbeid og innovasjon mellom skolene og folkebiblioteket gjennom et 2-årig prosjekt: *Læringsglede og innovasjon*
- Ta initiativ til ny samarbeidsavtale mellom folkebibliotek og skolebibliotek
- Være hovedansvarlig for felles katalog over kommunens samlede bibliotekmedier

Mål

Beholde eksisterende kulturell aktivitet i kommunen og legge til rette for fysisk aktivitet blant kommunens innbyggere.

Tiltak

- Synliggjøre nytt turkart for Gjerstad kommune, blant annet gjennom kommunens nettside.
- Utarbeide plan for idrett, friluftsliv og fysisk aktivitet.
- Tett samarbeid med frivillige lag og foreninger, samt frivilligsentralen

Senter og næringsutvikling

Mål

Tilrettelegging for et innovativt og aktivt næringsliv

Tiltak

- Delta aktivt i utvikling av et enda tettere regionalt samarbeid om næringsutvikling (iht. strategisk næringsplan for Østre Agder).
- Markedsføre Brokelandsheia som et moderne nærings- og boligområde med godt utbygd infrastruktur – bl.a. utarbeide spisset markedsføringsstrategi
- Oppsøkende virksomhet mot mulige etablerere og gründere.(iht. markedsføringsstrategi)
- Utrede muligheten for å etablere et kompetansehus på Brokelandsheia
- Godt samarbeid med Sentrumsforeningen på Brokelandsheia.
- Jevnlig besøk av eksisterende bedrifter og næringsvirksomheter
- Utvikle samarbeid mellom virkemiddelapparatet for landbruksnæringen og det øvrige næringslivet.
- Kople utdanning og næringsliv.
- Utvikle/Etablere næringsforum/-forening for alle bedrifter/næringsvirksomheter i Gjerstad

Mål

Videreutvikle Brokelandsheia til å bli et enda mer attraktivt og framtidsrettet næringsområde.

Tiltak

- Aktiv bruk av Områdeplanen og Utviklingsplanen for Brokelandsheia som styringsverktøy for utbygging.
- Revidere kapittel 7. Handlingsplan/Tiltak i Utviklingsplanen for Brokelandsheia, spesielt med fokus på fremdrift og kostnader, og jobbe videre med gjennomføring av prioriterte tiltak.
- Arbeide for god bygningsutforming og kvalitet på utbyggingen gjennom krav til utbyggingsplaner før salg av tomter.
- Strategisk arbeid inn mot JBV og beslutningstakere for NTP

Arealplanlegging

Mål

God arealforvaltning og variert boligtilbud

Tiltak

- Salg av boligområder/tomter i boligområdet Glimmeråsen på Brokelandsheia iht. reguleringsplan og ferdig prosjektert infrastruktur.
- Markedsføre og selge boligområdet på Lindberga (Kveim).
- Utarbeide boligutviklingsstrategi
- Følge opp skolestrukturutredningen og vedtak om 1.-10.-skole og mulig idrettshall
- Prioritere og så vurdere å detaljregulere prioritert delområder som kreves detaljregulert iht. områderegulering for Brokelandsheia.

Mål

Arbeide for en god naturressursforvaltning

Tiltak

- Gjerstad kommune skal i sine planer og virksomhet ivareta en bærekraftig utvikling, og følge opp sentrale klimamål og tiltak i vedtatt "Klima og energiplan for Gjerstad kommune 2010 – 2013". Det må gjøres en vurdering ifm. arbeidet med kommunal planstrategi høst 2016, om planen skal revideres for en ny 4-årsperiode, eller om den evt. bare skal justeres/videreføres
- Medvirke til gjennomføring av miljøtiltak i de prioriterte kulturlandskapsområdene.
- Sikre en fornuftig forvaltning av arealer i forhold til vassdrag LNF – områder (Landbruk, Natur- og Frilufters formål), hensynssoner landbruk og områder med naturvernstatus.
- Aktiv bruk av kommunens landbruksplan.
- Kartlegge kulturminner i kommunen og lage kulturminnevernplan
- Naturtypekartlegging

Byggesaksbehandling

Mål

Rask og effektiv saksbehandling.

Tiltak

- Avsette tilstrekkelig kapasitet til saksbehandling og tilsyn.
- Håndheve gjeldende regelverk og kommunens planverk på en god måte.
- Tett samarbeid mellom plan og byggesak

Skogbruk

Mål

Gjerstad kommune vil bruke skogbruksplanene og landbruksplanen som viktige verktøy for å stimulere til økt aktivitet i skogen. Kommunen vil som målsetning legge til grunn rapportens sumtallangivelse av forslag til årlig aktivitet på hogst, tynning, ungsogpleie og planting.

Tiltak

- Oppsøkende virksomhet og kursing i sammenheng med nye skogbruksplaner
- Aktivt samarbeid med faghjelp for å få kontakt med skogeiere med stort behov for ungsogpleie, mye innestående skogfondsmidler og/eller andre store investeringsbehov på eiendommen.
- Følge opp veikontrollen fra 2015 ved å ta kontakt med veiformennene og kontrollere at mangler på veiene blir utbedret.
- Fokus på møtepunkter/fagmiljø med skogeierne, f.eks. ved kursing i Aktivt skogbruk-serien, skogdager m.m.
- Økt fokus på at aktiv skogforvaltning og bruk av tre også er bra for klimaet

Jordbruk

Mål

Gjerstad kommune skal sammen med næringa og landbruksrådgivingen ha fokus på økt husdyrbruk i kommunen

Tiltak

- Jobbe for å få kartlagt disponible beiteområder i kommunen, og publisere kartene på kommunens hjemmesider, slik at interessenter kan finne egnede områder.
- Det skal arbeides med kartlegging av ressurser, beitemark og maskinjord. Målet er å bedre bøndenes bunnlinje gjennom mer effektiv drift eller økt produksjon/flere produsenter. Det søkes midler hos Fylkesmannen og Fylkeskommunen med Bondelaget som prosjekteier og kommunen som medspiller.

Folkehelse

Mål

Implementere folkehelseperspektivet i alle enheters virksomhet

Tiltak

- Videreutvikle arbeidsformen i den faste tverrsektorielle arbeidsgruppen som skal være oppdatert og ha oversikt over helsetilstanden og folkehelsen i kommunen. Gruppen skal anbefale prioriteringer vedrørende det løpende folkehelsearbeidet.
- Årlig handlingsplan for folkehelsearbeid utarbeides i samarbeid med alle kommunens enheter, og legges frem til politisk behandling

Mål

Knytte folkehelsearbeidet tett opp mot kommunens ledelse

Tiltak

- Rådmannen er leder av den tverrsektorielle arbeidsgruppen som skal anbefale prioriteringer vedrørende kommunens løpende folkehelsearbeid
- Løpende dialog i ledergruppa om kommunens folkehelsearbeid

Mål

Tettere kobling mellom kommuneoverlegens og folkehelsekoordinators arbeid med folkehelse som samfunnsaspekt

Tiltak

- I større grad involvere kommunelegen i en tidlig fase i kommunens planarbeid
- Jevnlige dialogmøter mellom folkehelsekoordinator og kommunelege, sammen med andre ressurser etter behov

Mål

Legge til rette for mer fysisk aktivitet blant kommunens innbyggere generelt.

Alle barn skal få mulighet til å delta på minst en fritidsaktivitet innen fylte ti år og opp gjennom grunnskolen.

Tiltak

- Synliggjøre nytt turkart for Gjerstad kommune, blant annet gjennom kommunens nettside
- Samarbeide med Friluftsrådet Sør der det er naturlig – være initiativtaker til gode fellesprosjekter
- Ta initiativ til et tettere og bedre samarbeid med frivillige sektor; lag, foreninger og frivilligsentralen
- Halvårlig oppdatering av hvilke aktiviteter som finnes i Gjerstad kommune og i kulturskolen Øst i Agder
 - Synliggjøring på kommunens nettside
 - Deles ut hver vinter og hver høst ved barnehage- og skoleoppstart etter jule- og sommerferie
- Tettere dialog med kommunens barn og unge for å være løpende orientert om ønsker og behov, samt forventningsavklaring
- Tettere foreldresamarbeid m/info og dialog på helsestasjonen, foreldremøter i barnehagen og i skolen – synliggjøre kommunens målsetninger og hvorfor
- Vurdere muligheten for mer bevegelse i løpet av skolehverdagen

Mål

Få inn «kostholdsveiledning» der kommunen treffer barn og unge og deres foreldre

Tiltak

- Evaluere skolefrokostordningen på ungdomsskolen og vurdere muligheten for å utvide ordningen til barneskolene
- Snakke om viktigheten av sunne og gode måltider på helsestasjonen og i barnehage og skole, på foreldremøter

Teknisk drift**4-årsplan****Faktaopplysninger**

Avdelingens arbeidsområder er primært tekniske tjenester, renhold, beredskapskoordinering og prosjektgjennomføringer og vedlikeholdsoppgaver på kommunale bygg, vann- og avløpsanlegg.

Hovedutfordringer

- Utarbeide gode vedlikeholdsrutiner på bygg og anlegg ved hjelp av FDV-verktøy (forvaltning, drift og vedlikehold), gode internkontrollrutiner samt nødvendig branndokumentasjon.
- Gode løsninger på kommunalt avløpssystem iht. bestemte utbygginger/renoveringer.
- Tilfredsstillende drift og vedlikehold av kommunale utleieboliger, bygninger og kommunaltekniske anlegg.
- Forsvarlig sommer- og vintervedlikehold av kommunale veier.
- Flere abonnenter tilknyttet kommunalt vann- og avløpsnett.
- God prosjektoppfølgning.

Hovedtiltak

- Aktivt bruk av FDV-verktøy for alle ansatte innen daglig drift av kommunal bygg og anlegg.
- Utarbeide tilstandsrapporter på kommunale bygg og anlegg ved bruk av FDV-verktøy.
- Øke kompetansen på driftspersonell innen vann og avløp.
- Nært samarbeid med andre enheter ang. utleieboliger.
- Ansvarsavklaringer på sektorovergripende oppgaver og prosjekter.

Årsplan for 2017**Administrativ styring og ledelse av avdeling for teknisk drift****Mål**

God dialog med de andre enhetene og brukerne av våre tjenester. God og effektiv bruk av personell.

Tiltak

- Hyppige driftsmøter med fokus på drifts – og prosjektoppgaver.
- Involvere berørte parter på et tidlig tidspkt./nivå.
- Avklare roller og ansvar i forbindelse med ny organisering(Samfunnsenheten).
- Nødvendig og god dialog med andre enheter.

Kommunal drikkevannsforsyning**Mål**

God og forskriftsmessig drift av drikkevannsforsyningen, samt arbeide for en lav gebyrutvikling.

Tiltak

- God og økonomisk forsvarlig drift av behandlingsanlegg og ledningsnett.
- Effektiv bruk av FDV-verktøy for innføring av godt og rutinemessig vedlikehold.
- Jobbe videre med å få flere abonnenter tilknyttet.
- Fortsette arbeidet med å erstatte gamle eternittledninger.

Kommunalt avløp

Mål

Sikre utslipp iht. utslippstillatelser, god og effektiv drift av Sunde renseanlegg. Arbeide for en lav gebyrutvikling.

Tiltak

- Gjennomføre bestemte tiltak på avløpsrenseanlegg og ledningsnett.
- Bruk av FDV-verktøy.
- Jobbe videre med å få flere abonnenter tilknyttet.
- Tilstrekkelig personell for å sikre en effektiv drift.

Kommunale bygg

Mål

Forsvarlig drift og vedlikehold, samt riktig energibruk. Sterkere fokus på inneklima, spesielt på skolebygg.

Tiltak

- Aktivt bruk av bygg automasjon (datavaktmesteren).
- Bruk av FDV-verktøy.
- Bruk av serviceavtale på ventilasjonsanlegg.
- Øke kompetansen innen ventilasjon.
- God brannokumentasjon ved bruk av FDV-verktøy.
- Godt renhold, tilpasset behov.

Kommunale utleieboliger

Mål

Kunne tilby leietakerne er tilfredsstillende standard.

Tiltak

- Lage tilstandsrapporter ved bruk av FDV-verktøy.
- Utarbeide vedlikeholdsplan iht. budsjettramme.

Kommunale veier

Mål

Økt sommervedlikehold.

Tiltak

- Regelmessig tilsyn og vedlikehold.

7.1.10 Barnevernstjenesten Øst i Agder

4-Årsplan

Barnevernstjenesten Øst i Agder ble etablert 1.1.2016 og holder til på Brokelandsheia med Gjerstad kommune som vertskommune. Tjenesten leverer kommunale barnevernstjenester for kommunene Gjerstad, Risør, Tvedestrand, Vegårshei og Åmli. Tjenesten har til sammen 20,9 årsverk.

Visjon

Et robust og tilgjengelig barnevern med høy kompetanse.

Faktaopplysninger

Barnevernstjenesten Øst i Agder skal løse kommunenes oppgaver etter barnevernloven. Disse består i hovedsak av:

- Mottak av meldinger
- Barnevernundersøkelser
- Hjelpetiltak til barnefamilier
- Omsorgstiltak
- Vedta og følge opp tiltak rettet mot enslig mindreårige flyktninger
- Tilsyn av fosterhjem
- Tilsyn etter pålegg fra retten
- Forebyggende arbeid
- Bistand i akutte krisesituasjoner på dagtid.

Virksomhetens daglige arbeid er i stor grad styrt av regelverk basert på barnevernloven. Barnevernet består av et kommunalt og statlig forvaltningsnivå, Bufetat. Disse samarbeider tett.

Hovedutfordringer

Aktiviteten i barnevernet målt etter undersøkelser, hjelpetiltak og omsorgstiltak har økt jevnt og trutt gjennom de siste ti-årene. De siste 3-4 årene har antall undersøkelser og hjelpetiltak flatet ut mens antallet barn som bor i fosterhjem fortsatt øker. En økning i antall fosterbarn medvirker i stor grad til at det er vanskelig å budsjettere uten økning i barnevernbudsjettene. Det forventes også at godtgjøringen til fosterforeldre vil legges om som et resultat av en statlig styrt prosess i løpet av kommende fireårs periode. Dette vil kunne bety ytterligere press på kommuneøkonomien.

Det statlige barnevernet Bufetat har gjennom de siste årene redusert deler av sitt hjelpetilbud og det forventes at kommunene selv overtar disse funksjonene. Denne utviklingen kan forsterkes i de nærmeste årene. Det utredes blant annet om kommunene skal overta ansvaret for det aller meste av tiltaksarbeidet og ha det hele og fulle ansvaret for å rekruttere og følge opp fosterhjemmene. Det er avgjørende for tjenestetilbudet at vår barneverntjeneste er offensiv i møtet med disse utfordringene og planlegger tidlig nok endringene som vil komme. Samtidig må det være en forutsetning at det følger med statlige midler når ansvar overføres fra stat til kommune.

I den grad det er mulig å prioritere noen gruppe ekstra vil barnevernstjenesten prioritere de minste barna i alder 0-3 år. I et levekårsperspektiv er dette det viktigste grepet en kommune kan gjøre for å endre på levekårene på lang sikt. Det krever foruten god fagkunnskap, et utstrakt samarbeid på tvers i kommunene med blant annet helsesøstre og jordmødre.

En utfordring er å gi de fem samarbeidende kommuner et likeverdig barneverntilbud. Dette vil kreve utstrakt samarbeid på ledernivå i alle fem kommunene der de ulike tjenestene er representert.

En siste utfordring vil være å utvikle barneverntjenesten til en robust tjeneste med høy kompetanse. Dette vil være avhengig av at medarbeidere blir over tid, holder seg friske og tar del i en tjeneste der intern veiledning, faglig utvikling og etisk refleksjon går hånd i hånd.

Hovedtiltak

- Løse lovpålagte oppgaver godt nok innen de frister som gjelder i barnevernet. Dette kommer til å ha hovedprioritet i perioden
- Utvikle egne hjelpetiltak, spesielt for de minste barna
- Etablere tverrfaglige samarbeidsarenaer med de kommunale hjelpeinstanser, spesielt rettet inn mot minste barna
- Ulike kompetanseutviklingstiltak som går over tid

Årsplan 2017**Mål**

Overholde lovhjemlede frister og saksbehandlingsrutiner for barnevernet.

Tiltak

- Være tydelig på hva som forventes av medarbeiderne.
- Etablere kontrollrutiner som sikrer at frister overholdes og saksbehandlingsrutiner utføres.

Mål

Gi aldersgruppen 0-3 år et kvalitetsmessig best mulig tilbud.

Tiltak

- Ta initiativ og bidra til å etablere et tverrfagligfaglig tilbud på tvers av våre fem kommuner
- Opparbeide kompetanse på utredning og tiltaksarbeid med de minste barna
- Delta i «Kvello-observasjon» i de kommunene som har etablert dette (Åmli og Risør)

Mål

Utvikle barnevernmedarbeidere med best mulig menneskelig og faglig kompetanse.

Tiltak

- Utarbeide en opplærings/utviklingsplan for barnevernstjenesten
- Delta i utviklingsprosesser som KoRus (Tvedestrand og Gjerstad) og BTI (Bedre Tverrfaglig Innsats, Risør)
- Fast veiledning med ekstern veileder (psykolog)

Mål

Gi et likeverdig barneverntilbud i alle fem kommunene.

Tiltak

- Ta initiativet til faste ledermøter med ledere fra alle fem kommunene som yter ulike tjenester til barn og familier

Mål

Rekruttere og følge opp fosterhjem på en måte som gir barn som flytter i fosterhjem et best mulig omsorgstilbud.

Tiltak

- Utrede om kommunene skal overta ansvaret for å rekruttere fosterhjem selv
- Utrede om barnevernstjenesten kan gi et bedre oppfølgingstilbud til fosterhjemmene, også utenfor ordinær arbeidstid

7.1.11 Gjerstad kirkelige fellesråd

Faktaopplysninger

Gjerstad kirke v/menighetsråd og fellesråd er ansvarlig for gudstjenester, kirkelige handlinger, kirkelig undervisning, oppfølging av dåp (utdeling av bøker og annet materiell), kirkemusikk og diakoni, drift av kirke, bårehus og gravlund. Det er godkjent 2,8 årsverk av fellesrådet til disse oppgavene (soknepresten er statlig ansatt). Kirketjener 100 % stilling, Kirkeverge 60 %, Organist 40 % og Trosopplærerkordinator/Menighetsekretær/Gravstellansvarlig/Redaktør menighetsblad 80 %. Av denne stillingen får vi refundert ca. 0,5 årsverk. Klokke er frivillig i menigheten vår. I 2014 ble det ansatt en prostidiakon i Aust-Nedenes prosti, foreløpig som 3-årig prosjekt. Denne stillingen blir opprettholdt foreløpig til høsten 2018 og er kostnadsberegnet til 24.000,- i året. Ekstrahjelp til vask av Almuestaua er også i vårt lønnsbudsjett i 2016, ca. 15.000,-. Kirkegården har pr. i dag ca. 400 ledige graver, god kapasitet med både enkle og doble graver. Noen få plasser også beregnet kun til urner.

Hovedutfordringer

- At kirken skal oppleves som en kirke for alle og dermed øke oppslutningen om aktivitetene i menigheten.
- At kirken og menigheten skal være en del av lokalsamfunnet og samtidig være tydelig på den kristne kulturarv.
- Å opprettholde drift og vedlikehold av kirke og kirkegård på samme nivå som tidligere og opprettholde stillingene i fellesrådet slik at det kan være trygge arbeidsplasser for de ansatte.
- Holde maskinparken i orden.

Hovedtiltak

- Menighetsrådet/fellesrådet ønsker fortsatt å samarbeide med kommunen (om økonomi og planer) og med folk i bygda (gjennom gudstjenester, felleskap og frivillig arbeid).
- Satsingsområder: Barn og unge, trosopplæring, diakonalt arbeid og få med flere frivillige til menighetsarbeid.
- Opprettholde tilskuddet til prostidiakonen.
- Bruke aktivt sosiale medier/kirkens hjemmeside for å nå ut til medlemmer og innbyggere med vårt budskap.
- Organisere overføringen av gudstjenester fra kirken til sykehjemmet.

Årsplan 2017

Mål

Være en åpen kirke i bygda som alle folk ønsker å bruke, øke antall besøkende på gudstjenestene og andre aktiviteter. Legge til rette for et rikt gudstjenesteliv, diakoniarbeid, dåps-, konfirmasjonsarbeid trosopplæring. Overføre gudstjenesten til sykehjemmet.

Tiltak

- Arrangere gode konserter, minst 3 i året.
- Fortsatt drive skrollekafeen, selv om tidspunktet blir endret.
- Opprettholde aktiviteter for barn og unge, fortsette med søndagsskolen, lys våken og aktivitetsturer for konfirmantene.
- Ha fokus på gode gudstjenester, blant annet familiegudstjenester.
- Samarbeide med frivillige om overføring av gudstjeneste.

Mål

Legge til rette for at bårehuset skal bli ferdig.

Tiltak

- Stille til disposisjon praktisk hjelp dersom det er nødvendig
- Lage ferdig skisse/tegning som kommunen trenger for videre planlegging/arbeid

Mål

Kirkegård og kirke skal klippes og vedlikeholdes.

Tiltak

- Organisere arbeidet på en fornuftig måte, samarbeide med andre/frivillige om klipping, gravstell og rydding.
- Stille opp med våre ansatte så langt det lar seg gjøre.
- Sørge for at alle får en verdig begravelse.

8.0 VEDLEGG

Vedlegg 1 Barnehage – betalingssatser 2017

100 % plass	Kr. 2730,-
80 % plass	Kr. 2400,-
60 % plass	Kr. 1900,-
40 % plass	Kr. 1500,-

Søsken moderasjon med 30 % for det andre barnet, og 50 % for barn nummer tre og oppover.

Det blir ingen endring i pris på mat og bleier. Pr måned som følger:

Matservering (obligatorisk for alle):	Bleier (valgfritt):
Fem dager : kr. 300,-	kr. 50,-
Fire dager : kr. 240,-	kr. 40,-
Tre dager : kr. 180,-	kr. 30,-
To dager : kr. 120,-	kr. 20,-

Vi minner om moderasjonsordninger for familier med lav inntekt.

1. Er maksprisen høyere enn 6 % av den samlede inntekten til husholdningen, har du rett på redusert pris.
2. 20 timers gratis kjernetid i barnehage for alle tre, fire og femåringer som lever i familier med lav inntekt.

Søknadsskjema finnes på kommunens hjemmeside, eller ved henvendelse i barnehagen.

Vedlegg 2 SFO for Gjerstad- og Fiane skole – betalingssatser 2017

Kr. 22 000 for full plass og kr. 13 750 for halv plass (10 timer).

Det betales for 10 måneder. Månedlig beløp: kr. 2 200 for full plass og kr. 1 375 for halv plass.

Juni og august belastes med halvt beløp, juli ingen betaling.

Dersom man benytter SFO i skolens ferier, belastes en dagsats for dette:

Brukere av full SFO betaler kr. 100 pr. ekstra dag i høstferie, vinterferie, jule- og påskeferie, samt skolefrie dager i juni og august.

Brukere av halv SFO betaler kr. 100 pr. dag for 3 dager pr uke i fulle uker, kr. 200 for dager utover dette. I uker som ikke er fulle kan 50 % av tiden benyttes for kr. 100 pr. dag. Ellers kr. 200 pr. dag.

Elever som til daglig ikke benytter seg av SFO kan kjøpe plass for enkeltdager til en pris av kr. 220 pr. dag.

Det gis ikke rabatt for kjøp av hele uker. Kun salg av enkeltdager.

Vedlegg 3 Pleie- og omsorg – betalingssatser 2017

Tjeneste	2017	Merknad
Hjemmehjelp	Eget rundskriv *	Se tabell
Amb. vaktmestertjenester	kr. 265 pr time	Tillegg: Bruk av kommunal gressklipper kr 70 pr time
Korttidsopphold Gjerstadheimen, døgn/dag	Eget rundskriv*	Transport Dagtilbud kr 45 pr dag
Langtidsopphold Gjerstadheimen	Egen forskrift, inntektsavhengig	Ingen fradrag for boutgifter
Trygghetalarm	kr. 350 pr mnd	
Salg av krykker	kr. 200 pr. krykke, kr. 50 pr. pigg	
Vask av tøy	kr. 490 pr mnd/ kr. 50 pr kg	

Levering av mat til eldre og funksjonshemmede	Middag kr. 2.000 pr mnd***
	Full kost kr. 3.900 pr mnd
	Middag kr. 85 pr. måltid**
	Grøt kr. 50 pr. måltid
	Frokost/lunsj/kvelds kr. 40 pr. måltid
Døgnopphold hybel	kr 285 pr døgn
Leie av kommunale hjelpemidler	kr.100 pr gjenstand

*Satsene kan endres i tråd med rundskriv for egenbetaling

** Brukere av Dagtilbud bet. for middag, pr. måltid eller abb.

***Levering kr. 200 pr mnd.

Hjem som over tid mottar hjemmehjelp/praktisk bistand skal betale egenandeler etter følgende satser:

Netto inntekt	Pr. time:
Inntil 2 G	Eget rundskriv, maks. pris pr.mnd
2-3 G	185
3-4 G	230
4-5 G	250
Over 5 G	280

Vedlegg 4 Gebyrer/leiepriser/tomtekostnader i Gjerstad kommune 2017

GEBYRER/LEIEPRISER/TOMTEKOSTNADER I GJERSTAD KOMMUNE I 2017								
-Husholdnings-renovasjon - Årsgebyr								
Type abonnent	Antall abonnent	Volum dunk/ tømme-frekvens	Avg. 2016 eks. mva	2016 Fast del	2016 Volum del	Avg. 2017 eks. mva	Avg. 2017 inkl. mva	Økning i % 2017
140 - Standard	1	140/ 2.uke	2 900	1 450	1 450	2 900	3 625,00	
140 - lite	1	140/ 4.uke	2 175	1 450	725	2 175	2 718,75	
240 - stort	1	240/ 2.uke	4 160	1 450	2 710	4 160	5 200,00	
370 - x stort	1	370/ 2.uke	5 580	1 450	4 130	5 580	6 975,00	
660 - xx stort	1	660/ 2.uke	9 605	1 450	8 155	9 605	12 006,25	
Samarbeid abonnement								
140	2	140/ 2.uke	2 126	1 450	725	2 175	2 718,75	
240	2	240/ 2.uke	2 739	1 450	1 355	2 805	3 506,25	
240	3	240/ 2.uke	2 298	1 450	904	2 354	2 942,50	
370	2	370/ 2.uke	3 434	1 450	2 065	3 515	4 393,75	
370	3	370/ 2.uke	2 761	1 450	1 377	2 827	3 533,75	
370	4	370/ 2.uke	2 425	1 450	1 033	2 483	3 103,75	
660	2	660/ 2.uke	5 390	1 450	4 078	5 528	6 910,00	
660	3	660/ 2.uke	4 069	1 450	2 719	4 169	5 211,25	
660	4	660/ 2.uke	3 406	1 450	2 039	3 489	4 361,25	
660	5	660/ 2.uke	3 008	1 450	1 631	3 081	3 851,25	
660	6	660/ 2.uke	2 743	1 450	1 359	2 809	3 511,25	
660	7	660/ 2.uke	2 554	1 450	1 165	2 615	3 268,75	
					Avg. 2016 eks. mva	Avg. 2017 eks. mva	Avg. 2017 inkl. mva	Økning i % 2017
Årsgebyr hytte- fritidseiendommer				Kr/år	1 450	1 450	1 812,50	
Fradrag for kompost: (Volum-modellen)				Kr/ abonnent /år	-272	-276	-345	

		Avg. 2016 eks. mva	Avg. 2017 eks. mva	Avg. 2017 inkl. mva	Økning i % 2017
				25 %	
Vann					
Påkoblingsgebyr	Kr/gang	400	400	500	0 %
Kategori 1 - 0 til 99 m2 - Abonnement + forbruk	Kr	1 806	1 806	2 258	
Kategori 2 - 100 til 150 m2 - Abonnement + forbruk	Kr	2 806	2 806	3 508	
Kategori 3 - 151 til 250 m2 - Abonnement + forbruk	Kr	4 490	4 490	5 612	
Kategori 4 - Over 250 m2 - Abonnement + forbruk	Kr	5 612	5 612	7 015	
Abonnementsgebyr - private	Kr	1 619	1 619	2 024	
Abonnementsgebyr - næring og offentlige	Kr	3 238	3 238	4 048	
Vannmåler	kr/m3	14,03	14,03	17,54	
Abonnenter med egen trykkøkingsstasjon	Inntil 50% reduksjon på forbruksdelen etter søknad				
Avløp					
Påkoblingsgebyr	Kr/gang	400	400	500	
Kategori 1 - 0 til 99 m2 - Abonnement + forbruk	Kr	3 036	3 036	3 795	
Kategori 2 - 100 til 150 m2 - Abonnement + forbruk	Kr	4 716	4 716	5 895	
Kategori 3 - 151 til 250 m2 - Abonnement + forbruk	Kr	7 546	7 546	9 432	
Kategori 4 - Over 250 m2 - Abonnement + forbruk	Kr	9 432	9 432	11 790	
Abonnementsgebyr - private	Kr	2 728	2 728	3 410	
Abonnementsgebyr - næring og offentlige	Kr	5 456	5 456	6 820	
Vannmåler	kr/m3	23,58	23,58	29,48	
Slam (abonnenter som ikke er koblet til kommunalt avløp)					
Helårs:					
Årsgebyr slamavskiller inntil 4m ³ /tømmefrekvens 24 mnd	Kr	1 080	1 080	1 350	
Årsgebyr tett tank inntil 4 m ³ /tømmefrekvens 12 mnd	Kr	2 160	2 160	2 700	
Fritid:					
Årsgebyr slamavskiller inntil 4m ³ /tømmefrekvens 48 mnd	Kr	540	540	675	
Årsgebyr tett tank inntil 4m ³ /tømmefrekvens 12 mnd	Kr	2 160	2 160	2 700	
Ekstratømming utover årsgebyr:					
Nødtømming	pr. gang	1 950	1 950	2 438	
Ekstra tømming	m ³	540	540	675	
- Feiing					
Årsgebyr 1 røykløp, feiing annenhvert år	Kr	240	240	300	0,0 %
Feiing av ekstra pipe/pipeløp på samme eiendom 0,5 avgift		240	240	300	0,0 %
Andre tjenester faktureres direkte fra Østre Agder Brannvesen					

		Avg. 2016	Avg. 2017	Økning i % 2017
Gebyrer (avgiftsfrie)				
Lov om planlegging og byggesaksbehandling, endret sist ved lov av 25. Juni 2010 nr 48				
Tomter				
For fradeling av byggetomter i uregulert område		3 526	3 702	5,0 %
For fradeling av tilleggstomter i regulert område		1 177	1 236	5,0 %
For fradeling av tomter i regulert område hvor tomtearrondring ikke framgår av planen		2 937	3 084	5,0 %
Når tomtearrondring er fastsatt i reguleringsplan/bebyggelsesplan betales ikke gebyr				
Reguleringsplaner				
For behandling av private forslag til regulerings- og bebyggelsesplaner og endringer av disse betales et grunnbeløp + annonsekostnader		11 086	11 640	5,0 %
I tillegg betales det pr. tomt		1 149	1 206	5,0 %
Boliger				
For saksbehandling/kontroll med eneboliger		5 292	5 557	5,0 %
For saksbehandling/kontroll med eneboliger med hybelleilighet		7 055	7 408	5,0 %
For saksbehandling/kontroll med rekkehus og flerboliger betales pr. boenhet		4 866	5 109	5,0 %
(Ved utvidelser betales i henhold til satsene, dog slik at gebyret ikke overstiger satsene som er fastsatt for nybygg. Når garasje inngår i søknaden betales ikke tillegg for denne.				
Fritidsboliger (hytter) PBL § 20-2 jf 20-3				
For saksbehandling/kontroll med ny hytte i regulert område		8 298	8 713	5,0 %
For saksbehandling/kontroll med utvidelse, annek, bod/uthus, o.l		5 881	6 175	5,0 %
Andre kategorier byggearbeid				
For nybygg, tilbygg og påbygg betales gebyr etter arbeidets grunnflate, dog slik at minstesats blir:		2 349	2 466	5,0 %
Trinn				
1: 0 til 200 m2		88	92	5,0 %
2: 200 til 600 m2		69	72	5,0 %
3. 601 og oppover		21	22	5,0 %
For underetasjer og etasjer over hovedplanet betales 50 % av satsene. For påbygg, underbygg, hovedombygging, uisolerte bygg, u-innredede bygg (haller) betales 50 % av satsene.				
Gebyret beregnes ved addering av pris for hvert trinn (fram til det trinn hvor arealet er plassert) med utgangspunkt i trinn 1.				
Driftsbygninger og andre landbruksbygg over 1000 m2.		8 665	9 098	5,0 %
Veier og parkeringsarealer i henhold til § 20-2 jf 20-3 pkt.L) i PBL				
Omfattende arbeid		4 354	4 572	5,0 %
Mindre omfattende arbeid		2 398	2 518	5,0 %

Øvrige tiltak etter § 20-1 i PBL, eks skilt, reklame, gjerder m.m.			2 398	2 518	5,0 %
Tiltak som krever søknad og tillatelse etter § 20-4 i PBL					
Enkle tiltak som krever søknad etter § 20-4 i PBL			736	773	5,0 %
Øvrige tiltak som krever søknad etter § 20-4 i PBL			2 435	2 557	5,0 %
Tilsyn etter § 25-1 i plan- og bygningsloven:					
Tilsyn i byggesak			2 343	2 460	5,0 %
Dispensasjon § 19, 1-4 i PBL					
For behandling av søknad om dispensasjon, fra byggeforbudet i Plan- og bygningslovens § 19 eller fra bestemmelser i kommuneplanen, betales			6 092	6 397	5,0 %
For behandling av dispensasjon fra de øvrige bestemmelsene i plan- og bygningsloven samt fra TEK (teknisk forskrift), SAK (saksbehandling) og GOF (ansvarsrett) betales			6 092	6 397	5,0 %
Søknader om utslippstillatelse etter forurensingsforskriften					
For behandling, kontroll og befaring av søknader om enkeltutslipp i henhold til «Forskrifter for separate avløpsanlegg» betales:			1 830	1 922	5,0 %
Felles avløpsanlegg for hus og hytter					
	2 - 10		3 656	3 839	5,0 %
	10 - >		11 945	11 945	5,0 %
Gebyret beregnes etter det regulativet som gjelder når søknaden fremmes.					
Betalingstidspunkt <i>Gebyret kreves inn etter at byggetillatelse er gitt.</i>					
Endring av betalingssatsene <i>Satsene i gebyrregulativet kan reguleres hvert år i forbindelse med budsjettbehandlingen.</i>					
Landbruk					
Deling av landbrukseiendom (etter jordloven)	Kr		2 000	2 000	
Konsesjonsbehandling med føring fra delingssak	Kr		2 000	2 000	
Øvrige konsesjonssaker	Kr		5 000	5 000	
TOMTESALG					
Tomtepriser					
Hageroa felt "C" (selveier)					
Tomt nr.1. (Refusjon vei, vann og kloakk)	Kr		77 488	77 488	
Tomt nr. 2 og 3. (Refusjon vei, vann og kloakk)	Kr		116 230	116 230	
Grunnpris kr/m2	Kr		10	10	
Tuftene (selveier) pr. tomt kr: (Refusjon vei, vann og kloakk)	Kr		54 722	54 722	
Grunnpris kr/m2	Kr		10	10	
Salg av areal til boligtomter, tilleggsareal eller andre formål avgjøres av Rådmannen i hvert enkelt tilfelle.					
Lindtjenn boligfelt					

Tomt nr 6 (ca.1,1 daa), 14 (ca.1,1 daa)			231 063	231 063	
Lindvollheia boligfelt (gjenværende tomter)					
Tomt nr 5			251 209	251 209	
Lindvoldheia boligfelt byggtrinn II					
I tillegg kommer kostnader for oppmåling, påkobling V/A samt kostnader ved tinglysing					
Tomt nr 16,17,20,23,26 og 31			397 128	397 128	
Tomt nr 19			550 000	550 000	
Tomt nr 24 og 25			329 170	329 170	
I tomtekostnadene ligger: Grunn- og feltkostnader frem til og med tinglyst målebrev.					
I tillegg til tomtepris kommer gebyr for tinglysing av skjøte og dokumentavgift til staten. Påkopplingsavgifter for vann og avløp kommer i tillegg.					
Ved salg av tomter på festegrunn, opprettes ikke nye festekontrakter. Salg (utstedelse av skjøte) av disse tomter håndteres av Opplysningsvesenets fond. Kommunen vil være behjelpelig med å formidle kontakt.					
FESTEAVGIFTER			Kr/år 2016	Kr/år 2017	Økning i % 2017
Festeavgift, graver (10 årsavtaler med anledning til forlengelse inntil 60 år)		Kr/år	125	400	
Festeavgift, boligtomter (Brukes ved regulering av eksisterende leieavtale)			3 039	3 039	
UTLEIE			Kr/mnd 2016	Kr/mnd 2017	Økning i % 2017
Leiligheter					
For å fastsette husleier er hver leilighet vurdert i forhold til størrelse og standard og gitt et antall klasser fra 1 og oppover og indeksreguleres etter konsumprisindeks.					
Pris pr. klasse:	1	Kr/mnd	775,2	794,6	2,50 %
Kamperhaug 1	6	Kr/mnd	4 651	4 767	
Kamperhaug 2	6	Kr/mnd	4 651	4 767	
Kamperhaug 3	6	Kr/mnd	4 651	4 767	
Tannklinikken hovedetg.	8	Kr/mnd	6 202	6 357	
Tannklinikken underetg.	7	Kr/mnd	5 426	5 562	
Granheim, Sunde	6	Kr/mnd	4 651	4 651	Ingen endring
Granheim, Sunde	6	Kr/mnd	4 651	4 651	Ingen endring
Granheim, Sunde	6	Kr/mnd	4 651	4 651	Ingen endring
Granheim, Sunde	6	Kr/mnd	4 651	4 651	Ingen endring
Granheim, Sunde	6	Kr/mnd	4 651	4 651	Ingen endring
Granheim, Sunde	6	Kr/mnd	4 651	4 651	Ingen endring
Hoppehagen, aldersb. kj.etg.	6	Kr/mnd	4 651	4 767	
Hoppehagen, aldersb. kj.etg.	6	Kr/mnd	4 651	4 767	
Hoppehagen, aldersb. h.etg..	7	Kr/mnd	5 426	5 562	
Hoppehagen, aldersb. h.etg.	7	Kr/mnd	5 426	5 562	
Alvheim	6	Kr/mnd	4 651	4 767	
Alvheim	6	Kr/mnd	4 651	4 767	
Alvheim	7	Kr/mnd	5 426	5 562	
Alvheim	7	Kr/mnd	5 426	5 562	

Fiane, flyktningeboligen bnr:1/84	8	Kr/mnd	6 202	6 357	
G.K.(Hus på Fone) bnr:6/53	8	Kr/mnd	6 202	6 357	
Vaktmesterbolig, Sunde vurderes solgt når ledig KST-sak)	8	Kr/mnd	6 202	6 357	
Doktorbolig (Nedklassifisert siden 2007)	8	Kr/mnd	6 202	6 357	
Garasje nr.1 (inngår i leie for doktorboligen)		Kr/mnd			
Garasje nr.2		Kr/mnd	283	283	
Albert Hall h.etg	8	Kr/mnd	6 202	6 357	
Albert Hall u.etg	5	Kr/mnd	3 876	3 973	
Hoppehagen, PU-boliger 14 nr.1 (11/1-8)	8	Kr/mnd	6 202	6 357	
Hoppehagen, PU-boliger 14 nr.2 (11/1-8)	8	Kr/mnd	6 202	6 357	
Hoppehagen, PU-boliger 14 nr.3 (11/1-8)	8	Kr/mnd	6 202	6 357	
Hoppehagen, PU-boliger 14 nr.4 (11/1-8)	8	Kr/mnd	6 202	6 357	
Hoppehagen, PU-boliger 15 nr.1 (11/1-8)	8	Kr/mnd	6 202	6 357	
Hoppehagen, PU-boliger 15 nr.2 (11/1-8)	8	Kr/mnd	6 202	6 357	
Hoppehagen (Åsegård) 1.etg.(11/61)	8	Kr/mnd	6 202	6 357	
Hoppehagen(Åsegård) 2.etg.(11/61)	7	Kr/mnd	5 426	5 562	
Kroa1, Gjerstad kommune (11/50)	7	Kr/mnd	5 426	5 562	
Kroa2, Gjerstad kommune (11/50)	8	Kr/mnd	6 202	6 357	
Kroa3, Gjerstad kommune (11/50)	8	Kr/mnd	6 202	6 357	
Tuftene (bnr: 3/346-0-2)	8	Kr/mnd	6 202	6 357	
Kamperhaug h.etg.(11/1-106)	8	Kr/mnd	6 202	6 357	
Kamperhaug u.etg(11/1-106)	7	Kr/mnd	5 426	5 562	
Brokelandsheia Terrasse (3/357-0-1)	9	Kr/mnd	6 977	7 151	
Brokelandsheia Terrasse (3/357-0-7)	9	Kr/mnd	6 977	7 151	
Lindvollheia (3/378-0-1)	9	Kr/mnd	6 977	7 151	
Lauvheim (Klokkargården 51)	9	Kr/mnd	6 977	7 151	
Lauvheim (Klokkargården 51)	9	Kr/mnd	6 977	7 151	
Lauvheim (Klokkargården 53)	9	Kr/mnd	6 977	7 151	
Lauvheim (Klokkargården 53)	9	Kr/mnd	6 977	7 151	
Robust bolig 1	7	Kr/mnd	5 426	5 562	
Robust bolig 2	7	Kr/mnd	5 426	5 562	
Hoppehagen (Husleie)					
Paviljong 1					
Leilighet nr. 305	6	Kr/mnd	4 651	4 767	
Leilighet nr. 307	6	Kr/mnd	4 651	4 767	
Leilighet nr. 309	6	Kr/mnd	4 651	4 767	
Leilighet nr. 311	6	Kr/mnd	4 651	4 767	
Leilighet nr. 313	6	Kr/mnd	4 651	4 767	
Paviljong 2			0		
Leilighet nr. 405	6	Kr/mnd	4 651	4 767	
Leilighet nr. 407	6	Kr/mnd	4 651	4 767	
Leilighet nr. 409	6	Kr/mnd	4 651	4 767	
Leilighet nr. 411	6	Kr/mnd	4 651	4 767	
Leilighet nr. 413	6	Kr/mnd	4 651	4 767	
Paviljong 3			0		
Leilighet nr. 510	7	Kr/mnd	5 426	5 562	
Leilighet nr. 515	7	Kr/mnd	5 426	5 562	

Leilighet nr. 520	7	Kr/mnd	5 426	5 562	
Leilighet nr. 525	7	Kr/mnd	5 426	5 562	
Leilighet nr. 530	7	Kr/mnd	5 426	5 562	
Leilighet nr. 535	7	Kr/mnd	5 426	5 562	
Leilighet nr. 540	7	Kr/mnd	5 426	5 562	
Leilighet nr. 545	7	Kr/mnd	5 426	5 562	
Utsikten 1	7	Kr/mnd	5 426	5 562	
Utsikten 2	7	Kr/mnd	5 426	5 562	
Utsikten 3	7	Kr/mnd	5 426	5 562	
	Klasse				
Hoppehagen (Stipulerte strømavgifter)					
Leilighet nr. 305		Kr/mnd	843	864	2,50 %
Leilighet nr. 307		Kr/mnd	843	864	
Leilighet nr. 309		Kr/mnd	843	864	
Leilighet nr. 311		Kr/mnd	843	864	
Leilighet nr. 313		Kr/mnd	843	864	
Leilighet nr. 405		Kr/mnd	843	864	
Leilighet nr. 407		Kr/mnd	843	864	
Leilighet nr. 409		Kr/mnd	843	864	
Leilighet nr. 411		Kr/mnd	843	864	
Leilighet nr. 413		Kr/mnd	843	864	
Leilighet nr. 510		Kr/mnd	843	864	
Leilighet nr. 515		Kr/mnd	843	864	
Leilighet nr. 520		Kr/mnd	843	864	
Leilighet nr. 525		Kr/mnd	843	864	
Leilighet nr. 530		Kr/mnd	843	864	
Leilighet nr. 535		Kr/mnd	843	864	
Leilighet nr. 540		Kr/mnd	843	864	
Leilighet nr. 545		Kr/mnd	843	864	
Utsikten 1		Kr/mnd	975	999	
Utsikten 2		Kr/mnd	975	999	
Utsikten 3		Kr/mnd	975	999	
Innleide omsorgsboliger for utleie					
Hoppehagen, (LMP-Agder a/s) (11/51)	8	Kr/mnd	6 202	6 698	8,00 %
Hoppehagen, (LMP-Agder a/s) (11/51)	8	Kr/mnd	6 202	6 698	8,00 %
Hoppehagen, (LMP-Agder a/s) (11/51)	8	Kr/mnd	6 202	6 698	8,00 %
Hoppehagen, (LMP-Agder a/s) (11/51)	8	Kr/mnd	6 202	6 698	8,00 %
Hoppehagen, (LMP-Agder a/s) (11/51)	8	Kr/mnd	6 202	6 698	8,00 %
Hoppehagen, (LMP-Agder a/s) (11/51)	8	Kr/mnd	6 202	6 698	8,00 %
Brokelandsheia ind.omr.(SP-eiendom) leil.nr.1(3/304)	7	Kr/mnd	5 426	5 562	
Brokelandsheia ind.omr.(SP-eiendom) leil.nr.2(3/304)	8	Kr/mnd	6 202	6 357	
Brokelandsheia ind.omr.(SP-eiendom) leil.nr.3(3/304)	8	Kr/mnd	6 202	6 357	
Brokelandsheia ind.omr.(SP-eiendom) leil.nr.4(3/304)	8	Kr/mnd	6 202	6 357	
Brokelandsheia ind.omr.(SP-eiendom) leil.nr.5(3/304)	8	Kr/mnd	6 202	6 357	
Brokelandsheia ind.omr.(SP-eiendom) leil.nr.6(2/304)	7	Kr/mnd	5 426	5 562	

Innleide boliger til utleie					
				0	
Lokaler/rom					
Gymnastikksal (leie pr.gang)	Kr	497	497	0,00 %	
Klasserom, møterom, rom ved barnehager, kjøkken o.l. pris pr. rom pr. gang	Kr	334	334		
"Gamlebanken" Første etasje (leie pr.gang)	Kr	334	334		
"Gamlebanken" Andre etasje (leie pr.gang)	Kr	832	832		
Større arr. pris pr. døgn	Kr	1 661	1 661		
Kommunehus					
Statskog (+ 10% for lys, varme, renhold)	Kr/m2 i året	1 021	1 021		
Gjerstadheimen					
Fysioterapeutene	Kr/m2	821	821		
Gjerstadsenteret		1 021			
Kommunestyresal (leie av sal pr. døgn)	Kr	788	788		
Leiepris av kontorlokaler pr. m2 pr. år for nye leieavtaler (Inndeksreguleres)	Kr	980	980		
DIVERSE		Avg. 2016eks. mva	Avg. 2017eks. mva	Avg. 2017 inkl. mva	Økning i %2017
Personalutleie					5,0 %
Manuell arbeidskraft (salg av tjeneste)	kr/time	406	426	533	
Renhold ved utleie	kr/time	406	426	533	
Vaktmestertilsyn ved utleie	kr/time	406	426	533	
Vilt - ettersøk	kr/time	270	284	354	
Strøing for private inkl. strøsand	kr/time	942	989	1 236	
Utleie av vaskemaskin til Coop	Pr. gang	56	59	74	
Utleie av skuremaskin til Coop	Pr. gang	336	353	441	
Brokelandsheia, sprengstein. inntil 100m3 Minus 10 % for entreprenører.	kr/m3	87	91	114	
Over 100 m3. Minus 10 % for entreprenører.	kr/m3	63	66	83	
Brokelandsheia, sprengstein. Til næringsdrivende					
Brokelandsheia	kr/m3	59	62	77,4	
Betaling for kopiering og utarbeidelse av kart fastsettes etter priser som er utarbeidet ved teknisk etat. Prisene kan variere fra oppdrag til oppdrag avhengig av tidsbruk og mengde.					
* Når utleie av lokalene er hovedinntekt, kommer vask av de samme lokalene som et tillegg, og skal da ikke faktureres med mva. ** Det er tre bedrifter/institusjoner som er tilknyttet alarmsentralen. Det er Bjordammen AS, Gjerstad sparebank og Gjerstad kirke.					

		AVG. 2016	Avg. 2017 inkl. mva	Økning i % 2017
NÆRINGSTOMTER. RENSTØL Med tekniske anlegg menes vann, kloakk, strøm, telefon til eiendomsgrensen. Tilkoplingsavgift for V/A kommer som tillegg til kvadratmeterprisen.	Kr/m2	258	258	0 %
NÆRINGSTOMTER. BROKELANDSHEIA Med tekniske anlegg menes vann, kloakk, strøm, telefon til eiendomsgrensen. Tilkoplingsavgift for V/A kommer som tillegg til kvadratmeterprisen.				
Utenfor sentrumsområde				
Tomt m/teknisk anlegg (Utenfor sentrumsområde)	Kr/m2	281	281	
Pris pr. m ² netto tomteareal for grovplanert tomt med vei, vann og avløp fram til tomtengrensa.	Kr/m2	427	427	
Innenfor sentrumsområde				
"Følgende regler og satser legges til grunn for fastsetting av priser på tomtene i sentrumsområdet på Brokelandsheia :				
1. Pris pr. m ² netto tomteareal for råtomt med vei, vann og avløp fram til tomtengrensa.	Kr/m2	281	281	
2. Pris pr. m ² netto tomteareal for grovplanert tomt med vei, vann og avløp fram til tomtengrensa.(GK avgjør om opparbeidet tomt skal selges)	Kr/m2	454	454	
3. Utgiftene til opparbeidelse av fellesanleggene settes til: (Areal = tomteareal).	Kr/m2	541	541	
4. Rådmannen vurderer i hvert enkelt tilfelle hvor mye areal tomtekjøper må erverve og hvor mye vedkommende, ut fra en kost/nytte-vurdering, må bekoste av fellesanleggene for at punkt 2 skal innfries.				
6. Kontraktstidspunktet skal danne grunnlaget for prisfastsetting av tomtene.				
7. Tomter som ikke allerede er grovplanert, selges i hovedsak som råtomt innenfor og utenfor sentrumsområde.				
8. Det gis rom for forhandlinger på pris utenfor sentrumsområdet hvis kjøper selv ønsker å bygge ut VVA				

GEBYR FOR ARBEID ETTER MATRIKKELLOVEN (lovens § 32, forskriftene § 16) fastsettes som følger:		AVG 2016	AVG 2017	Økning i % 2017
1. ETABLERING AV MATRIKKELENHET				
a. Etablering av grunneiendom og festegrunn				
areal fra 0 - 100 m ² (inkludert punktfeste)		8 785	9 224	5,0 %
areal fra 101 - 500 m ²		11 996	12 596	
arela fra 501 - 2000 m ²		14 244	14 956	
areal fra 2001 m ² - økning pr. påbegynt daa		1 172	1 231	
Ved fradeling av flere tilgrensende tomter samtidig, betales 90% av satsene for den 4. t.o.m. den 10.tomten, og 80% av satsene f.o.m. den 11. tomten				
b. Etablering av grunneiendom uten oppmåling (registreringsbrev). Kan brukes på hele selvstendige frittliggende teiger.(Geburet gjelder også for matrikulering av umatrikulert grunn uten merking og moppmåling. Jfr.matr.l. §34 og forskriftens § 40).		3 250	3 413	

c. Oppretting av grunneiendom og festegrunn som skal nyttes til tilleggsareal, garasjetomt, parkeringsanlegg				
areal fra 0 - 100 m ²		5 154	5 412	
areal fra 101 - 500 m ²		7 030	7 382	
areal fra 501 - 2000 m ²		9 372	9 841	
areal fra 2001 m ² - økning pr påbegynt daa		1 172	1 231	
d. Oppmåling av uteareal på eierseksjon brukes punkt 1b.				
Beløpet er pr. eierseksjon som har tilleggsareal				
e. Festegrunn som skal bli grunneiendom.				
Der målebrev foreligger brukes gebyr for 2 daa tomt med 75 % reduksjon. Der det er punktbeste eller ikke er målebrev brukes pkt. 1a. Ved overgang fra punktbeste til festegrunn med definert areal brukes 1a.				
f. Etablering av anleggseiendom				
Gebyr som for opprettelse av grunneiendom. Gebyret beregnes ut fra anleggseiendommens grunnflate.				5,00 %
areal fra 0 - 2000 m ²		2 816	2 957	
areal fra 2001 m ² - økning pr. påbegynt da		3 379	3 548	
g. Registrering av jordsameie				
Gebyr for registrering av eksisterende jordsameie faktureres etter medgått tid.				
Minstegebyr		5 857	6 150	
h. Opprettelse av matrikkelenhet uten fullført oppmålingsforretning.				
Gebyr etter henholdsvis 1.a, 1.b, 1.d eller 1.e + kr 2000,-. (tidligere midlertidig forretning der måling kommer senere)				
i. Større landbrukseiendommer og lignende				
Større landbrukseiendommer og liknende (over 100 da) som ikke skal utbygges kan slippe oppmåling og merking. Det er en forutsetning at grensene er klare i marka og på kart. Det kan også være mulig å merke og måle bare det som er uklart (forskr. § 42). Arbeidet faktureres etter medgått tid. Minimum det en tomt på 2 daa koster.				
2. AVBRUDD I OPPMÅLINGSFORRETNING ELLR MATRIKULERING.				
Gebyr for utført arbeid når saken blir trukket før saken er fullført, saken må avvises eller saken ikke lar seg matrikkelføre på grunn av endrede hjemmelsforhold settes til 1/3 av gebyrsatsene etter 1.a-f.				
3. GRENSEJUSTERING				
a. Grunneiendom, festegrunn og jordsameie.				

Ved grensejustering er regelen at netto avgitt eller tilført areal til involverte matrikkelenheter ikke kan overstige 5%, ellr maksimalt 0,5 dekar. I tillegg kan ingen enhet avgi brutto areal som i sum overstiger 20% av enhetens areal før justering.				
areal fra 0 - 250 m ²		5 154	5 412	
areal fra 251 - 500 m ²		7 030	7 382	
b. Anleggseiendom				
For anleggseiendom kan volumet justeres med inntil 5% av anleggseiendommens volum, men den maksimale grensen settes til 1000 m ² . Kr 10.000,- + kr 25,- pr. m ²				
Gebyret beregnes ut fra endringen i anleggseiendommens grunnflate.				
4. AREALOVERFØRING.				
a. Grunneiendom, festegrunn og jordsameie.				
Gebyr blir tilsvarende 1.a. Etablering av matrikkelenhet.				
Partene får her en oppgave å ordne erklæring om frafall av pant, heftelser og andre gjøremål som vedrører den aktuelle parsellen.				
b. Anleggseiendom				
For anleggseiendom kan volum som skal overføres fra en matrikkelenhet til en annen, - ikke være registrert på en tredje matrikkelenhet. Volum kan kun overføres til en matrikkelenhet dersom vilkårene for sammenføring er til stede. Matrikkelenheten skal utgjøre et sammenhengende volum. Kr 16000,- + 25,- kr pr. m ² ved areal opp til 500 m ² . For areal over dette settes gebyret tilsvarende pkt. 1.d med et påslag på 30%. Gebyret beregnes ut fra endringen i anleggseiendommens grunnflate.				
5. KLARLEGGING AV EKSISTERENDE GRENSE DER GRENSEN TIDLIGERE ER KOORDINATBESTEMT VED OPPMÅLINGSFORRETNING ELLER KARTFORRETNING.				
For inntil 2 pkt.		3 279	3 443	
For overskytende grensepunkt, pr. punkt		486	510	
Maksimalt gebyr ikke høyere enn fullt gebyr etter pkt. 1				
6. KLARLEGGING AV EKSISTERENDE GRENSE DER GRENSEN IKKE TIDLIGERE ER KOORDINATBESTEMT/ELLER KLARLEGGING AV RETTIGHETER				
For inntil 2 punkt		5 623	5 904	
For overskytende grenspunkt, pr. punkt		1 406	1 476	
Gebyr for klarlegging av rettigheter faktureres etter medgått tid. Når hele tomten måles opp settes gebyret ikke høyere enn etter pkt.1.				

7. REGISTRERING AV PRIVAT GRENSEAVTALE.				
Gebyrfastsettes etter medgått tid.				
8. MATRIKKELFØRING FOR ANDRE.				
Matrikkelføring for vegvesen, jordskifteretten, domstolene og andre faktureres etter medgått tid. Minimumsgebyr er på 25% av tomt på 2 daa.				
9. URIMELIG GEBYR.				
Dersom gebyret åpenbart er urimelig i forhold til de prinsipper som er lagt til grunn, og det arbeidet og de kostnadene kommunen har hatt, kan enhetssjefen eller den han/hun har gitt fullmakt, av eget tiltak fastsette et passende gebyr.				
Fullmaktshaver kan under samme forutsetninger og med bakgrunn i grunngitt søknad fra den som har fått krav om betaling av gebyr, fastsette et redusert gebyr.				
10. UTSTEDELSE AV MATRIKKELBREV.				
Matrikkelbrev inntil 10 sider		205	215	
Matrikkelbrev over 10 sider		410	431	
Endring i maksimalsatsene reguleres av Statens kartverk i takt med den årlige kostnadsutviklingen.				
11. TIMEPRIS				
For arbeider hvor det ikke passer å bruke faste satser, er timeprisen		820	861	
12. BETALINGSTIDSPUNKT.				
Som hovedregel kreves gebyret etterskuddsvis.				
13. FORANDRINGER I GRUNNLAGET FOR MATRIKKELFØRING AV SAKEN.				
Gjør rekvirenten under sakens gang forandringer i grunnlaget for matrikkelføring av saken, opprettholdes likevel gebyret.				
ANDRE GEBYRER OG PRISER				
14. SEKSJONERING.				
Der ikke befarig er nødvendig 3 x rettsgebyr				
Der befarig er nødvendig 5 x rettsgebyr				
(som før: lovbestemt).				
15. KARTDATAPRISER				
(Som før: Geovekst priskalkulator)				
Tinglysningsgebyr vil til vanlig komme i tillegg				
VINTERFORSKRIFT				

Forskrift om unntak fra tidsfrister i saker som krever oppmålings-forretning i GJERSTAD kommune				
Fastsatt av Gjerstad kommunestyre 16.12.2009 med hjemmel i forskrift 26. Juni 2009 nr 864 om eiendomsregistrering (matrikkelforskriften) § 18 tredje ledd				
§ 1. Formål				
Hensikten med forskriften er å utsette fristen for gjennomføring av oppmålingsforretning i vinterhalvåret.				
§ 2. Utsatt tidsfrist for gjennomføring av oppmålingsforretning.				
Tidsfristen som er fastsatt i matrikkelforskriftens § 18 første ledd løper ikke i perioden 1.november til 25.april.				
§ 3. Ikrafttreden.				
Denne forskrift trer i kraft samme dato som den blir kunngjort i Norsk Lovtidende				